ДИЈАЛОГ – ЦЕНТАР ЗА ДЕЛИБЕРАТИВНА ДЕМОКРАТИЈА - ПРИЛЕП
DIALOGUE – CENTER FOR DELIBERATIVE DEMOCRACY – PRILEP

ИЗВЕШТАЈ

АНКЕТА - 8 МАРТ И РОДОВАТА РАМНОПРАВНОСТ ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

8 март- 8 мај 2020

REPORT

SURVEY- 8th OF MARCH AND GENDER EQUALITY IN NORTH MACEDONIA

March 8 – May 8 2020

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

305(497.7)(049.4)

РИЗАНКОСКА, Јосипа

Анкета - 8 март и родовата рамноправност во Северна Македонија : 8 март- 8 мај 2020 : извештај / [автори Јосипа Ризанкоска и Александра Спасеска ; превод Александра Спасеска] = Survey- 8th of march and gender equality in North Macedonia : March 8-May 8 2020 : report / [authors Josipa Rizankoska and Aleksandra Spaseska ; translation Aleksandra Spaseska]. - Прилеп : Дијалог = Prilep : Dialogue, 2020. - 70 стр. : илустр. ; 30 см

Текст на мак. и англ. Јазик

ISBN 978-608-66232-2-7

1. Напор. ств. насл. 2. Спасеска, Александра [автор] [преведувач]

а) Родова рамноправност - Македонија - Анкети

COBISS.MK-ID 51825157

8 МАРТ И РОДОВАТА РАМНОПРАВНОСТ

ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

® ДИЈАЛОГ Центар за делиберативна демократија

2020, Прилеп, Република Северна Македонија

Уредник: Јосипа Ризанкоска

Автори: Јосипа Ризанкоска и Александра Спасеска

Соработници: Николина Ризанкоска-Антеска и Јасмина Трајкоска-Наумоска

ISBN 978-608-66232-2-7

СОДРЖИНА

Опис и методологија…………………………………………………………………….5

Табела 1. Демографија...5

Табела 2. Мерки на централна тенденција………………………………………...…7

Табела 3. Прашалник…………………………………………………………………7

Резултати-демографија………………………………………………………………11

Графикон 1. Род………………………………………………………......................12

Графикон 2. Возраст……………………………………………………………….…12

Графикон 3. Образование……………………………………………………………13

Графикон 4. Работен статус…………………………………………………………..…13

Графикон 5. Вкупни месечни примања во домаќинството/семејството…………………..…14

Графикон 6. Во моето семејство работиме…………………………………………...14

Графикон 7. Место на живеење……………………………………………………..…15

Графикон 8. Религија………………………………………………………………..…15

Резултати-прашања …………………………………………………………...…..16

А) 8 Март (поимање и начини на негово одбележување)……………………………16

Графикон 9. Како најчесто го прославувате/одбележувате 8 Март – Меѓународниот ден на жената?...16

Графикон 10. 8 Март го доживувам како……………………………………………17

Графикон 11. Што најчесто подарувате за 8 Март?..18

Б) Состојбата со родовата рамноправност во повеќе општествени сфери ……………………………………………………………………………………19

Графикон 12. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни пред законот……………………………………………………………………………………..20

Графикон 13. Според Вас, во Македонија мажот и жената се се фактички рамноправни во работното опкружување………………………………………………………………………..20

Графикон 14. Според Вас, во Македонија мажот и жената се економски рамноправни (плата, имот, наследство)………………………………………………………………………….21

Графикон 15. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни во извршувањето на домашните обврски……………………………………………………………………….21

Графикон 16. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни во одгледувањето на децата……………………………………………………………………………………..22

Графикон 17. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни пред вашата вера/религија………………………………………………………………………………… 22

Графикон 18. Според Вас, жените во државава за исти работни места се исто платени со мажите………………………………………………………………………………………..23

Графикон 19. Според Вас, жените во државава имаат исти шанси за напредување во работното место со исто квалификувани мажи……………………………………………….24

Графикон 20. Според Вас, жените во државава се предмет на мобинг исто колку и мажите………………………………………………………………………………………..24

Графикон 21. Според Вас, жените од малцинствата (Албанки, Турчинки, Ромки …) се помалку интегрирани во општеството од Македонките……………………………………..25

Графикон 22. Според Вас, позитивна дискриминација (воведување задолжителни квоти за учество на жени во одредени општествени сфери) ќе придонесе за поголема рамноправност на жената……………………………………………………………………………………...26

Графикон 23. Вие лично претпочитате за шеф/надреден/претпоставен да имате маж или жена?...26

Графикон 24. Што најмногу влијае за бавното придвижување кон рамноправност на жената во државава? (Најчестите два одговори)……………………………………………………27

Графикон 25. Според Вас, почесто има случаи на насилство на…………………….……28

Графикон 26. Според Вас, потребни се движења за покревање на свеста во општеството за сексуално вознемирување (и злоупотреба) како „Me Too“, „I am with her“ , „Сега кажувам“, „Un dia sin mujeres“ и други…………………………………………………………………29

Графикон 27. Според Вас, на Македонија ѝ е потребен феминизам………………………29

В) Семејството и родовата рамноправност…………………………………………………30

Графикон 28. При случај на развод, во случај на двајца подобни родители, старателството врз децата треба да го добие мајката, таткото или двајцата?...30

Графикон 29. Породилното отсуство треба да се доделува само на мајката, поголем дел на мајката-помал на таткото, подеднакво на двајцата, поголем дел на таткото-помал на мајката или само на таткото?..31

Графикон 30. А. Доколку партнерот комотно може финансиски да Ве издржува Вас (и децата) дали сепак би работеле за да ја одржите вашата финансиска самостојност?...........32

Графикон 30. Б. Доколку партнерката би можела комотно финансиски да Ве издржува вас (и децата) дали би избрале да не работите и да се грижите за домот и децата или да се посветите на некоја општествено полезна работа или хоби?..32

Графикон 31. Доколку партнерката заработува повеќе од Вас дали тоа би ја намалило Вашата самодоверба?..33

Графикон 32. Дали би работеле професии кои се претежно работени од мажи (како работа во вулканизер, возач на автобус/камион/трамвај/такси, градежен работник, електричар, водоинсталатер и слично) со цел да ја одржите вашата економска самостојност?..............33

Заклучоци………………………………………………………………………………….34

ОПИС И МЕТОДОЛОГИЈА

Преку овој извештај ДИЈАЛОГ – Центарот за делиберативна демократија од Прилеп ги презентира основните емпириски пронајдоци од истражувањето на тема „8 Март и родовата рамноправност", спроведено во периодот од 8 март до 8 мај 2020.

Единица на анализа се сите граѓани на Република Северна Македонија во земјата и странство. Прашалникот беше спроведен онлајн, а го одговорија вкупно 601 испитаник.

Главната цел на истражувањето е да се испитаат стојалиштата на македонските граѓани во однос на темата, без оглед на етничка припадност, возраст, социјален статус, религија, а со особен осврт на влијанието на родот врз одговорите.

Истражувањето има три главни дела:

1. 8 Март (поимање и начини на негово одбележување),
2. Состојбата со родовата рамноправност во повеќе општествени сфери и
3. Семејството и родовата рамноправност.

Табела 1 ги содржи прашањата за демографските карактеристики на испитаниците.

Табела 1. Демографија

ПРАШАЊЕ	**МОЖЕН ОДГОВОР**
Д1. Возраст	Години
Д2. Образование	1. До основно и основно образование 2. Средно образование 3. Висока стручна спрема 4. Универзитетско образование 5. М-р или д-р
Д3. Работен статус	1. Вработен (државен сектор) 2. Вработен (приватен сектор) 3. Самовработен (freelance) 4. Домаќинка 5. Невработен

	6. Студент/ученик 7. Пензионер 8. Друго
Д4. Вкупни месечни примања во домаќинството/семејството (за оние што живеат сами/немаат семејство, се однесува на вкупни примања на испитаникот).	1. До 9000 денари 2. 9001 до 18000 денари 3. 18001 до 36000 денари 4. 36001 до 60000 денари 5. Над 60001 ден
Д5. Во моето семејство работиме	1. Јас 2. Партнерот/партнерката 3. Двајцата 4. Никој 5. Живеам самостојно
Д6. Место на моментално живеење	1. Скопски регион 2. Полошки регион 3. Југозападен регион 4. Пелагониски регион 5. Вардарски регион 6. Југоисточен регион 7. Источен регион 8. Североисточен регион 9. Странство
Д7. Религија	1. Православен/на христијанин/ка 2. Муслиман/ка 3. Католик/чка 4. Евреин/ка 5. Атеист/ка 6. Агностик 7. Друго 8. Не знам
Д8. Род	1. Маж 2. Жена 3. Друго

Табела 2 ги содржи мерките за централна тенденција на демографските карактеристики.

Табела 2. Мерки на централна тенденција

ПРОМЕНЛИВА	**Број на испитаници**	**Просек**	**Стандардна девијација**	**Минимум**	**Максимум**
Д1. Возраст	601	36.21	10.73	15	89
Д2. Образование	601	3.58	1.09	1	5
Д3. Работен статус	601	2.63	1.83	1	8
Д4. Вкупни месечни примања во семејството/домаќинството (за оние што живеат сами/немаат семејство - вкупни примања на испитаникот).	588	3.53	1.08	1	5
Д5. Во моето семејство работиме	601	2.83	1.21	1	5
Д6. Место на моментално живеење	601	3.43	2.723	1	9
Д7. Религија	598	1.75	1.72	1	8
Д8. Род	601	0.71	0.46	0	2

Табела 3 ги содржи прашањата од анкетата.

Табела 3. Прашалник

ПРАШАЊЕ	МОЖНИ ОДГОВОРИ
П1. Како најчесто го прославувате/одбележувате 8 Март - Меѓународниот ден на жената?	1. Подарувајќи и/или примајќи подароци 2. На марш 3. На прослава/чајанка со колешките 4. Во интимна семејна атмосфера и/или на романтична вечера 5. На патување 6. На политичко-уметнички настан (изложба, филм, музика, литературно читање, говор, дебата, презентација и сл). 7. Не го прославувам/одбележувам. 8. Друго
П2. 8 Март го доживувам како:	1. Ден на жената мајка 2. Ден на понежниот пол

	3. Ден за одбележување на историската борба за рамноправност на жената 4. Ден на жената работничка 5. Ден за барање рамноправност за жената 6. Обичен ден во годината 7. Друго
П3. Што најчесто подарувате за 8 Март?	1. Накит, парфеми, гардероба и сл. 2. Цвеќе 3. Книга 4. Честитка (усна или писмена) 5. Не подарувам ништо на овој ден 6. Придонесувам за рамноправност на жената секој ден 7. Друго
П4.1. Според Вас, во Македонија мажот и жената [се рамноправни пред законот] П4.2. Според Вас, во Македонија мажот и жената [се фактички рамноправни во работното опкружување] П4.3. Според Вас, во Македонија мажот и жената [се економски рамноправни (плата, имот, наследство)] П4.4. Според Вас, во Македонија мажот и жената [се рамноправни во извршувањето на домашните обврски] П4.5. Според Вас, во Македонија мажот и жената [се рамноправни во одгледувањето на децата] П4.6. Според Вас, во Македонија мажот и жената [се рамноправни пред вашата вера/религија]	0. Не 1. Да 2. Не знам
П5.1. Според Вас, жените во државава [за исти работни места се исто платени со мажите] П5.2. Според Вас, жените во државава [имаат исти шанси за напредување на работно место со исто квалификувани мажи] П5.3. Според Вас, жените во државава [се предмет на мобинг (физички или психички притисок од колегите и надредените) исто колку и мажите]	0. Не 1. Да 2. Не знам
П6. Жените од малцинствата (Албанки, Турчинки, Ромки . . .) се помалку интегрирани во општеството од Македонките.	0. Не 1. Да 2. Не знам

П7. Според Вас, позитивна дискриминација (воведување задолжителни квоти за учество на жени во одредени општествени сфери) ќе придонесе за поголема рамноправност на жената.	0. Не 1. До некаде да 2. Да 3. Не знам
П8. Според Вас, почесто има случаи на насилство на	1. Жени врз мажи 2. Мажи врз жени 3. Нема разлика 4. Не знам
П9. Според Вас, потребни се движења за покревање на свеста во општеството за сексуално вознемирување (и злоупотреба) како „Me Too“, „I am with her“ , „Сега кажувам“, „Un dia sin mujeres“ и други.	0. Не 1. Да 2. Не знам
П10. При случај на развод, во случај на двајца подобни родители, старателство врз децата треба да го добие	1. Мајката 2. Таткото 3. И двајцата/заедничко старателство 4. Не знам
П11. Породилното отсуство треба да се доделува	1. Само на мајката 2. Поголем дел на мајката, помал на таткото 3. Подеднакво на двајцата 4. Поголем дел на таткото, помал на мајката 5. Само на таткото 6. Не знам
П12. Што најмногу влијае врз бавното придвижување кон рамноправност на жената во државава? (можни се најмногу два одговори)	1. Постоечките стереотипи за биолошките разлики помеѓу мажите и жените 2. Патријахалните традиционални општествени норми 3. Големото присуство на религијата во животот на жената 4. Неподготвеност на образованието за обработка на родови прашања 5. Немањето политичка волја за родово инклузивни политики 6. Жените не сакаат рамноправност 7. Не мислам дека придвижувањето е бавно 8. Друго

П13.ЖЕНА. Доколку партнерот комотно може финансиски да Ве издржува Вас (и децата) дали сепак би работеле за да ја одржите вашата финансиска самостојност?	0. Не 1. Да 2. Не знам
П13.МАЖ. Доколку партнерката би можела комотно финансиски да Ве издржува Вас (и децата) дали би избрале да не работите и да се грижите за домот и децата или да се посветите на некоја општествено полезна работа или хоби?	0. Не 1. Да 2. Не знам
П14.ЖЕНА. Дали би работеле професии кои се претежно работени од мажи (како работа во вулканизер, возач на автобус/камион/трамвај/такси, градежен работник, електричар, водоинсталатер и слично) со цел да ја одржите вашата економска самостојност?	0. Не 1. Да 2. Не знам
П14.МАЖ.Доколку партнерката заработува повеќе од Вас тоа би ја намалило вашата самодоверба?	0. Не 1. Да 2. Не знам
П15. Вие лично претпочитате за шеф/надреден/ претпоставен да имате	0. Маж 1. Жена 2. Сеедно
П16. Според вас, на Македонија ѝ е потребен феминизам.	0. Не 1. Да 2. Не знам

РЕЗУЛТАТИ – ДЕМОГРАФИЈА

Од Табела 2 и графиконите од 1 до 8 може да ги забележиме основните демографски карактеристики на испитаниците. Скоро 30% се мажи, а 70% се жени. Ова се должи на интересот на испитаниците да ја одговорат анкетата која беше споделена онлајн. Мажите покажаа значително помал интерес на темата од жените.

Повеќе од половина од испитаниците се во старосната група од 29 до 38 години, 18% се од 39 до 38 и 17% се од 19 до 28. Кривата на возраст натежнува накај пониските старосни групи.

Најголем дел од образовните групи (38,6%) има универзитетско образование, потоа е групата со средно образование (23,3%), па м-р или д-р (22,1%) и висока стручна спрема (15,1%). Примерокот натежнува кон повисоко образовани испитаници. До основно или основно образование завршиле само 0,8%.

Најголем дел (46%) од испитаниците работат во приватен сектор, 25% во државен и 8,5% се самовработени. Со тоа, скоро 80% се во работен однос, а 7,7% од испитаниците се невработени. Пензионери се 2,7%, студенти/ученици се 5,3%, а домаќинки се 1,5%.

Нешто повеќе од 38% од испитаниците живеат во домаќинство со примања од 18.001 до 36.000 денари, што е средната економска категорија. Скоро 30% живеат во семејства со примања од 36.001 до 60000 денари а 22,6% со над 60.000 денари. Нешто повеќе од 13 % им припаѓа на испитаниците од најниските две економски категории. Со тоа може да се види слаб наклон на примерокот кон семејства што се економски подобро ситуирани.

Повеќе од половина од испитаниците изјавиле дека во семејството работат и двајцата партнери, 20% дека работи само испитаникот, а 9,5% дека работи само партнерот. Самостојно живеат 13% а во 5,8% од семејствата не работи никој.

Повеќе од половина од испитаниците моментално живеат во скопскиот и североисточниот регион, 27,3% во пелагонискиот и вардарскиот, 9% во југоисточниот и источниот, а 7,5% во полошкиот и југозападниот регион. 11,5% од испитаниците моментално живеат во странска држава.

Конечно, над 80% од испитаниците се декларирале како православни христијани, 4,5% за муслимани, а 11,2% се или агностици или атеисти.

Пред да се интерпретираат конечните резултати читателот треба да ги земе предвид овие демографски податоци. Освен повисок процент жени, примерокот покажа наклоност кон повисокообразовани, млади, вработени, и домаќинства во кои работат и двајцата партнери. Испитаниците имаат најчесто место на живеење во центар наспроти периферија (Скопје) или се привремено или постојано иселени.

Графикон 1. Род

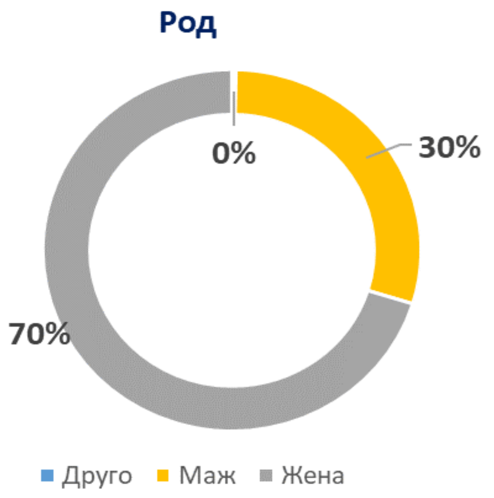

Графикон 2. Возраст

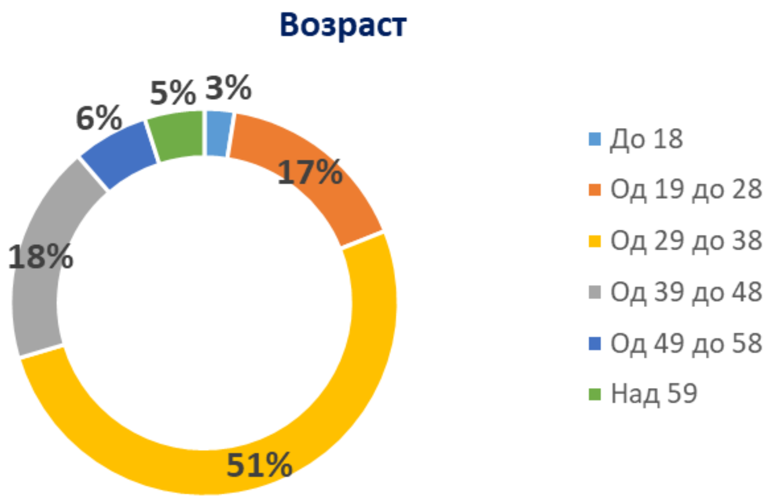

Графикон 3. Образование

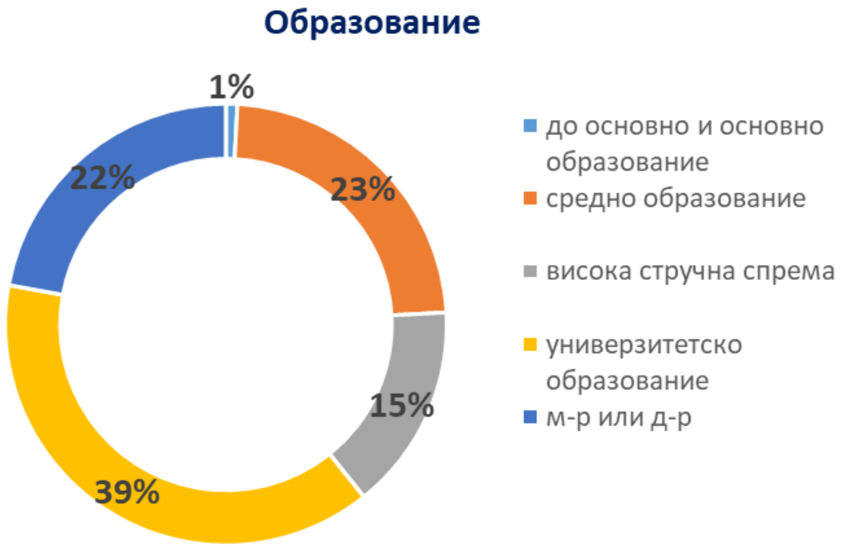

Графикон 4. Работен статус

Графикон 5. Вкупни месечни примања во домаќинството/семејството

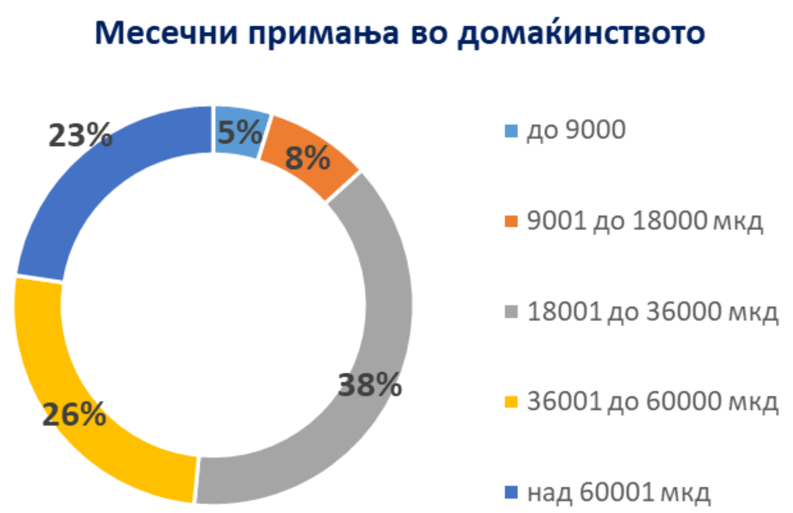

Графикон 6. Во моето семејство работиме

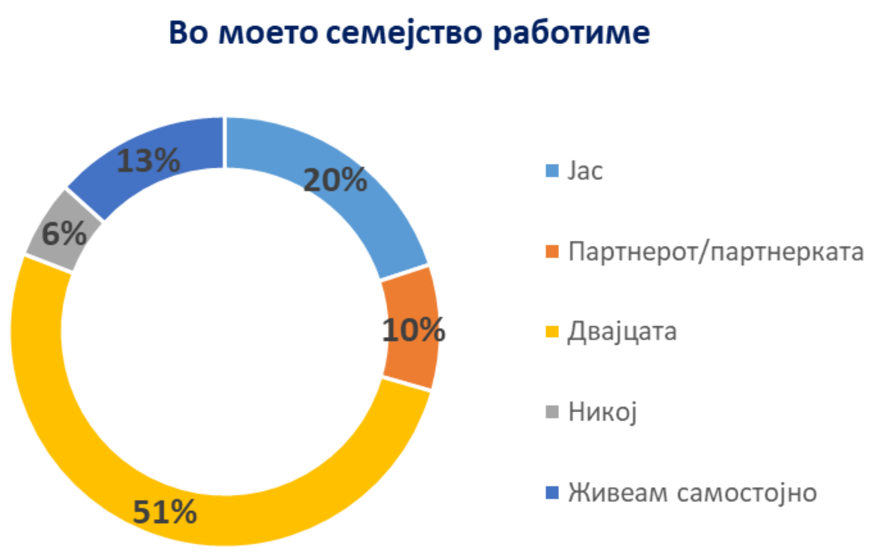

Графикон 7. Место на живеење

Графикон 8. Религија

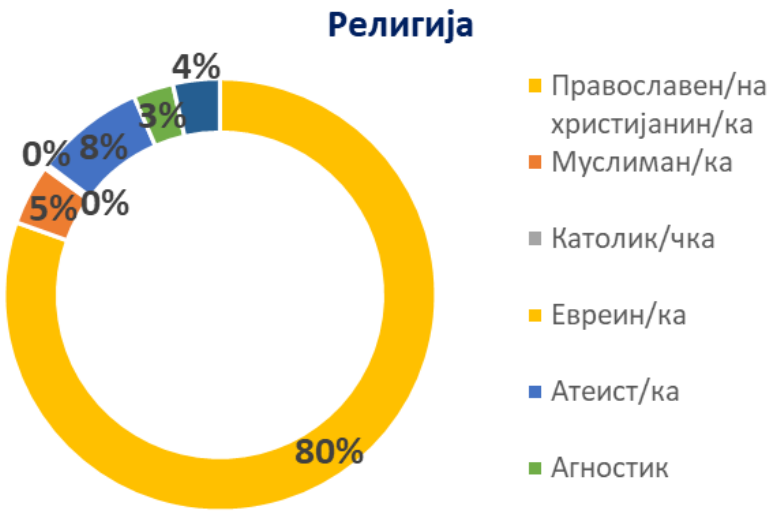

РЕЗУЛТАТИ – ПРАШАЊА

А) 8 Март (поимање и начини на негово одбележување)

На прашањето „Како најчесто го одбележување/прославувате 8 Март?“ најчест одговор е дека не се одбележува/празнува празникот. Така одговориле 38% од испитаниците, а 31% (веднаш по него) одговориле „примајќи или подарувајќи подароци“. Нешто повеќе од 4% го прославуваат празникот на чајанка, а само 2,4% од испитаниците излегуваат на марш. (Графикон 9)

По однос на родот на испитаниците, прво одбраниот одговор нема голема разлика во проценти, но затоа пак речиси двојно повеќе мажи (48,7%) од жени (24,5%) подаруваат или примаат подароци за празникот. Повеќе жени од мажи прославуваат на чајанка, а особено е видлива разликата по однос на род во одговорот „во интимна/семејна атмосфера“, каде повеќе од 10 % се жени а 0% мажи.

Графикон 9. Како најчесто го прославувате/одбележувате 8 Март – Меѓународниот ден на жената?

Графикон 10. 8 Март го доживувам како:

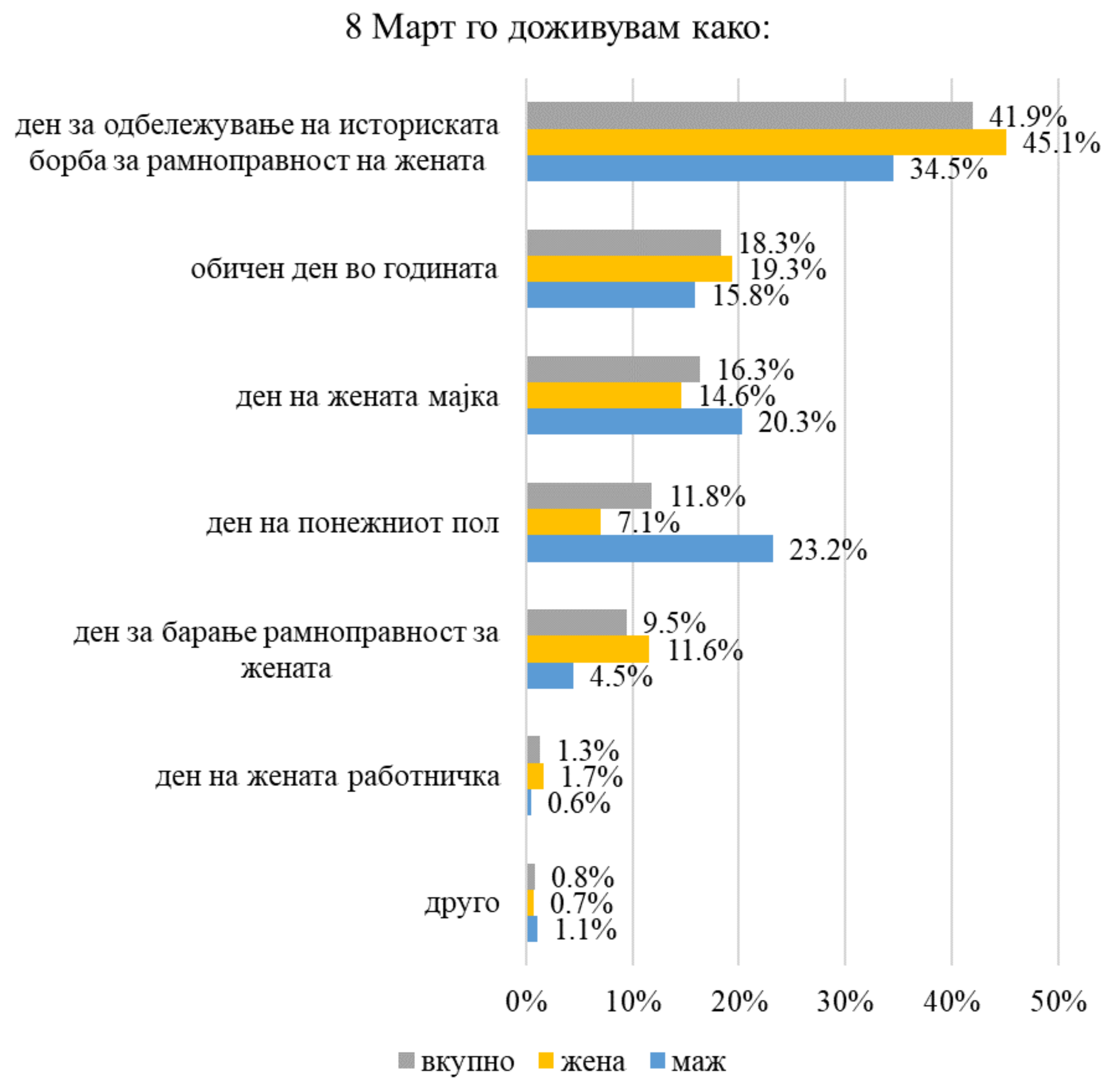

Генерално, 8 Март се доживува како ден за одбележување на историската борба на жената за рамноправност (41,9%), потоа како обичен ден во годината, па како денот на мајката. Додека поголем број жени (45% наспроти 35% мажи) го доживуваат денот како ден за одбележување на борбата на жената за рамноправност, мажите со поголем процент од жените го доживуваат денот како ден на понежниот пол (23% наспроти 7% жени) или како ден на жената мајка (20,3% наспроти 16,4% жени). (Графикон 10)

Графикон 11. Што најчесто подарувате за 8 Март?

Можеме да заклучиме дека најголемата практика во државава е да се одбележи денот подарувајќи цвеќе (44,4% од вкупниот број на испитаници се одлучиле за цвеќе). Мажите во поголем процент подаруваат цвеќе од жените (52,5% наспроти 41%), а следен одговор е дека испитаникот придонесувал за рамноправност на жената секој ден (15,5%). И тука скоро и да нема разлика во проценти по однос на род. На сметка на тоа што жените помалку подаруваат на овој ден од мажите (14,2% жени наспроти 7.3% мажи одговориле дека не подаруваат ништо на овој ден), жените (иако во сосема низок степен од 1,9%) подаруваат повеќе книги одошто мажите (0,6%). (Графикон 11)

Б) Состојбата со родовата рамноправност во повеќе општествени сфери

Скоро 62% од испитаниците веруваат дека мажите и жените во Македонија се рамноправни пред законот, 30% мислат дека не се рамноправни, а остатокот од испитаниците не знаат. Од мажите 77,5% одговориле позитивно, а од жените 55,9%. Со тоа, разликата, помеѓу тие мажи што веруваат дека мажот и жената се рамноправни пред законот и тие што не веруваат е појасно изразена (75% наспроти 21,5%) отколку кај жените, каде 33,9% веруваат дека не постои рамноправност пред законот, а 55,9% дека постои. (Графикон 12)

Сепак, дури 50,75% веруваат дека жените не се фактички рамноправни со мажите, каде разликите помеѓу двете групи се слични кај мажите и жените, но во обратен правец. Имено, кај мажите скоро 57% веруваат дека постои фактичка рамноправност, а нешто повеќе од 58% од жените веруваат дека не постои. (Графикон 13)

Блиску до 70% од испитаниците не веруваат дека мажите и жените се економски рамноправни (во плата, имот, наследство), со тоа што од нив 40% се мажи а 60% жени. (Графикон 14)

Дури 75% од испитаниците веруваат дена не постои родова рамноправност во извршувањето на домашните обврски. Кај жените мислењата се јасни, 85% веруваат дека не постои, а 10% веруваат дека постои. Кај мажите сликата е помалку јасна, а процентите се поизедначени. Имено, 51% веруваат дека не постои, а 44% дека постои рамноправност во извршувањето на домашните обврски. (Графикон 15)

Во однос на одгледувањето на децата, повеќето од испитаниците (68,2%) веруваат дека рамноправност не постои, каде повторно кај жените голем дел сметаат дека не постои (77,4%), а помал (17,2%) дека постои, додека кај мажите повторно е доста изедначено (иако незначително во полза на позитивниот одговор (47,5% - да, 46,3% - не). (Графикон 16)

Нешто повеќе од половина од испитаниците (52%) мислат дека мажот и жената се рамноправни пред нивната религија, со нешто повеќе мажи од жени кои така сметаат (63% од мажите наспроти 47% од жените). (Графикон 17)

Графикон 12. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни пред законот.

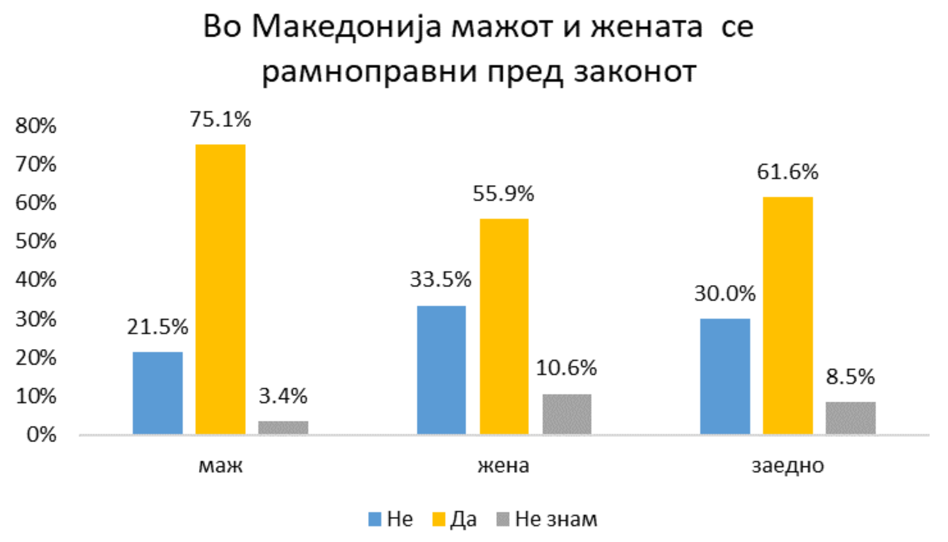

Графикон 13. Според Вас, во Македонија мажот и жената се се фактички рамноправни во работното опкружување.

Графикон 14. Според Вас, во Македонија мажот и жената се економски рамноправни (плата, имот, наследство).

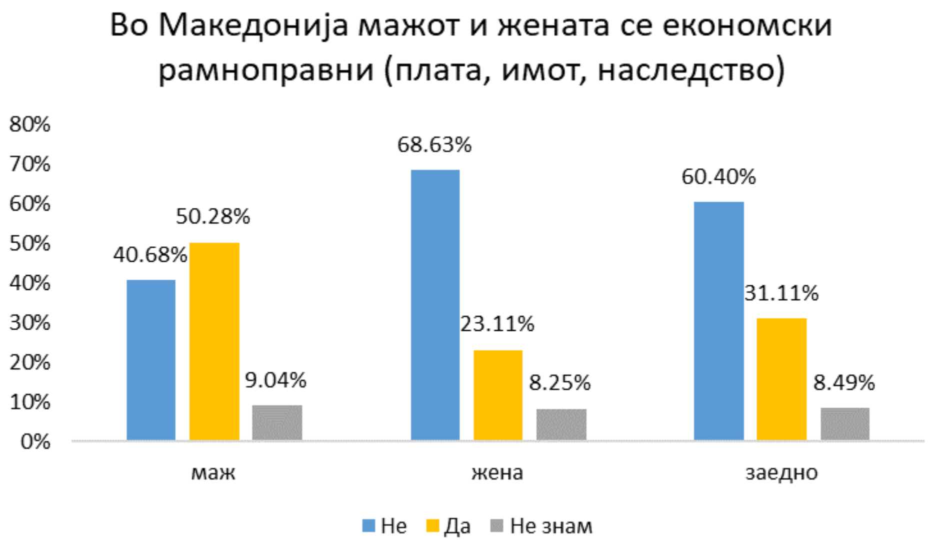

Графикон 15. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни во извршувањето на домашните обврски.

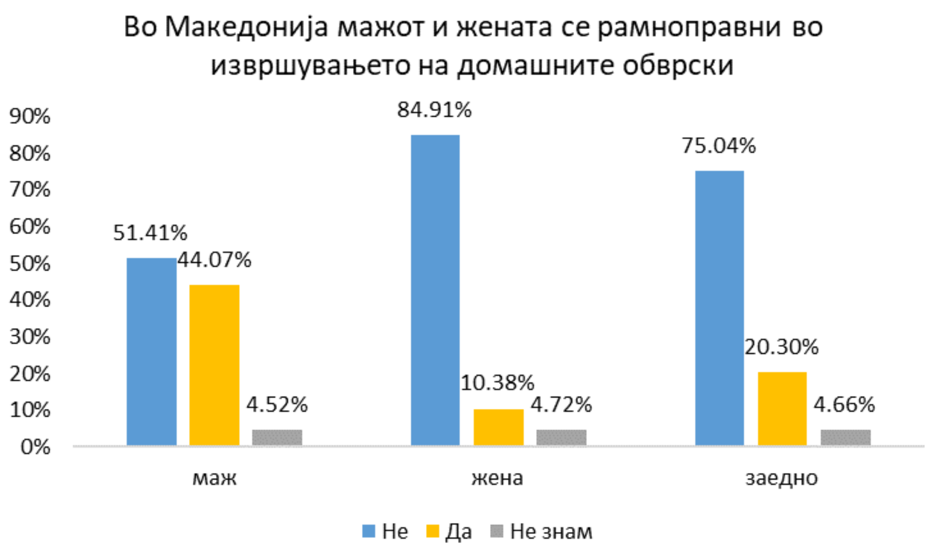

Графикон 16. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни во одгледувањето на децата.

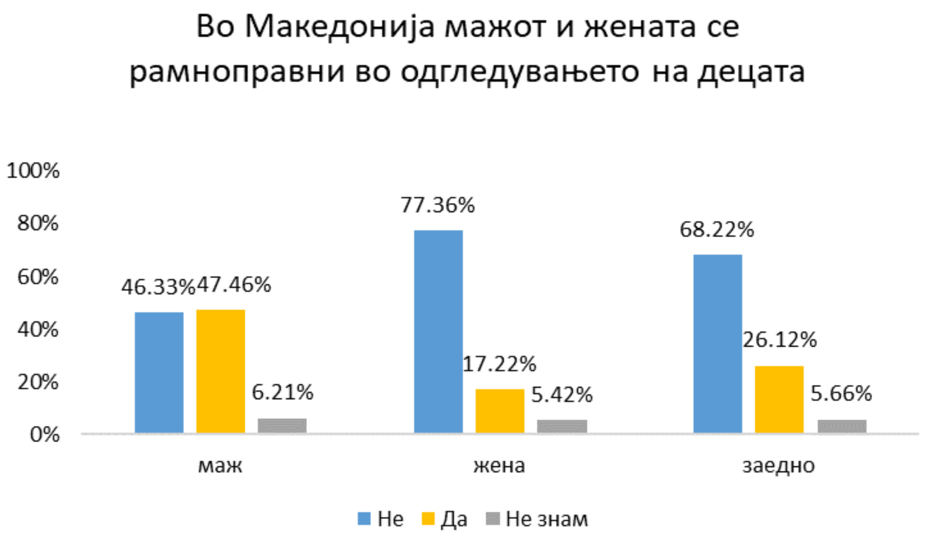

Графикон 17. Според Вас, во Македонија мажот и жената се рамноправни пред Вашата вера/религија.

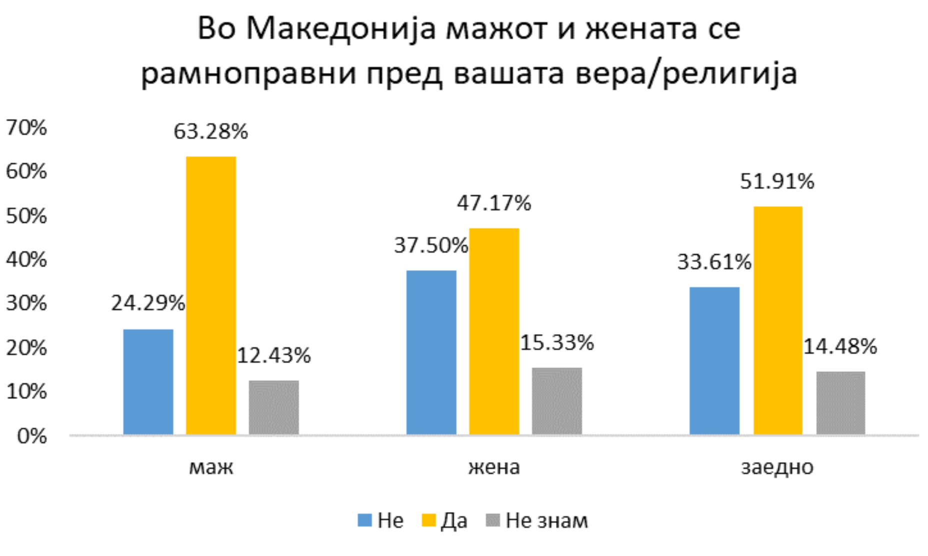

Тесна е разликата помеѓу тие што мислат дека жените во државава за исти работни места се исто платени со мажите (43,9% не, 40,4% да). Сепак, поголем дел од мажите (58%) сметаат дека мажите и жените се исто платени за исти работни места, додека 50% од жените сметаат дека не се. (Графикон 18)

Графикон 18. Според Вас, жените во државава за исти работни места се исто платени со мажите.

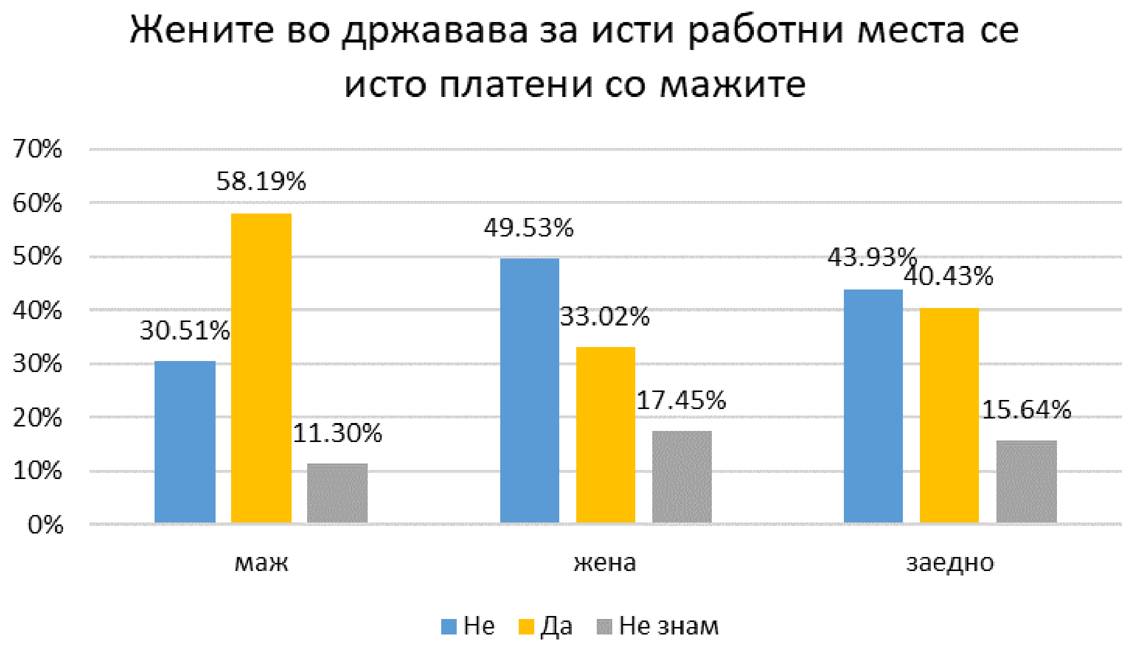

Половина од испитаниците сметаат дека жените во државава имаат исти шанси за напредување во работното место со исто квалификувани мажи, но разликата помеѓу мажите и жените во однос на одговорот на ова прашање е уште повидлива. 66% од мажите сметаат дека жените имаат исти шанси за напредување во работното место со исто квалификувани мажи, а скоро 60% од жените сметаат дека немаат. (Графикон 19)

Графикон 19. Според Вас, жените во државава имаат исти шанси за напредување во работното место со исто квалификувани мажи.

Поголем дел од испитаниците (43,43%) сметаат дека жените во државава се предмет на мобинг исто колку и мажите. 51% од мажите сметаат дека да – 33% дека не, а 41% од жените мислат дека да, 40,3 % дека не. (Графикон 20)

Графикон 20. Според Вас, жените во државава се предмет на мобинг исто колку и мажите.

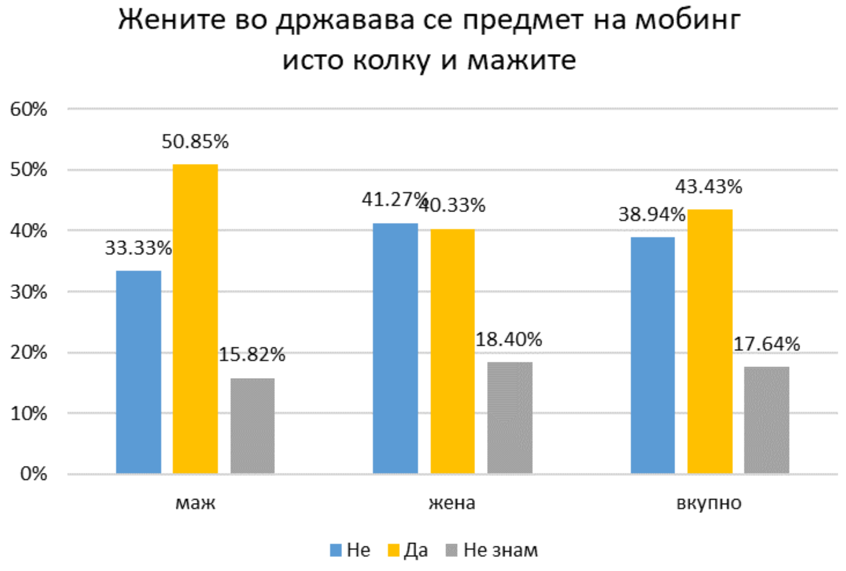

53% од испитаниците сметаат дека жените од малцинствата се помалку интегрирани во општеството од Македонките. Одговорите по род се скоро идентични, со 52% од мажите и 54% од жените кои сметаат дека Македонките се повеќе интегрирани од жените од малцинствата. (Графикон 21)

Половина од испитаниците сметаат дека позитивна дискриминација донекаде би придонесло за поголема рамноправност на жената, што заедно со тие што рекле дека квотите придонесуваат за поголема рамноправност на жената (21%) прават повеќе од 70%. 30% од мажите не веруваат во позитивната дискриминација како алатка за унапредување на родовата рамноправност, а само 13,4% од жените не веруваат во тоа. (Графикон 22)
Со скоро идентични одговори кај мажите и жените, високи 80,87% од испитаниците одговориле дека ним лично им е сеедно дали нивниот шеф/претпоставен е маж или жена. (Графикон 23)

Графикон 21. Според Вас, жените од малцинствата (Албанки, Турчинки, Ромки …) се помалку интегрирани во општеството од Македонките.

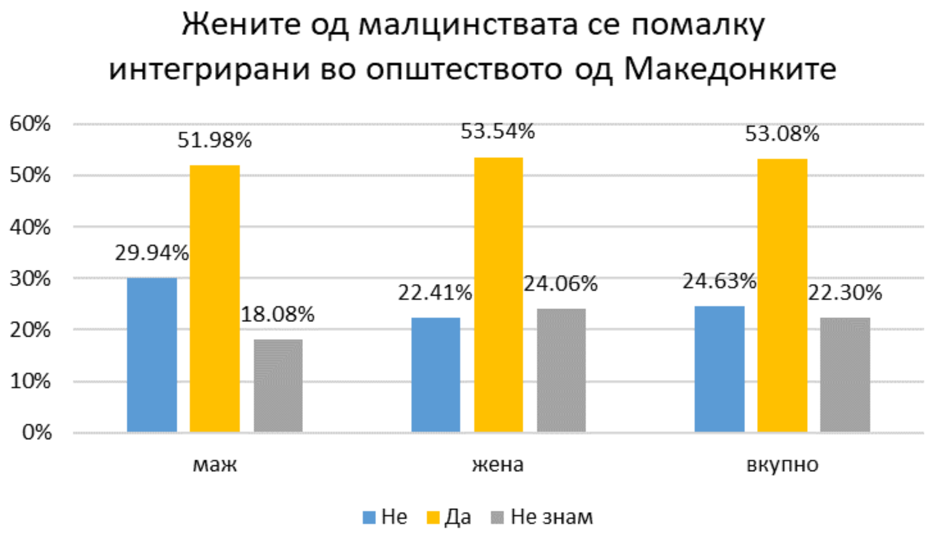

Графикон 22. Според Вас, позитивна дискриминација (воведување задолжителни квоти за учество на жени во одредени општествени сфери) ќе придонесе за поголема рамноправност на жената.

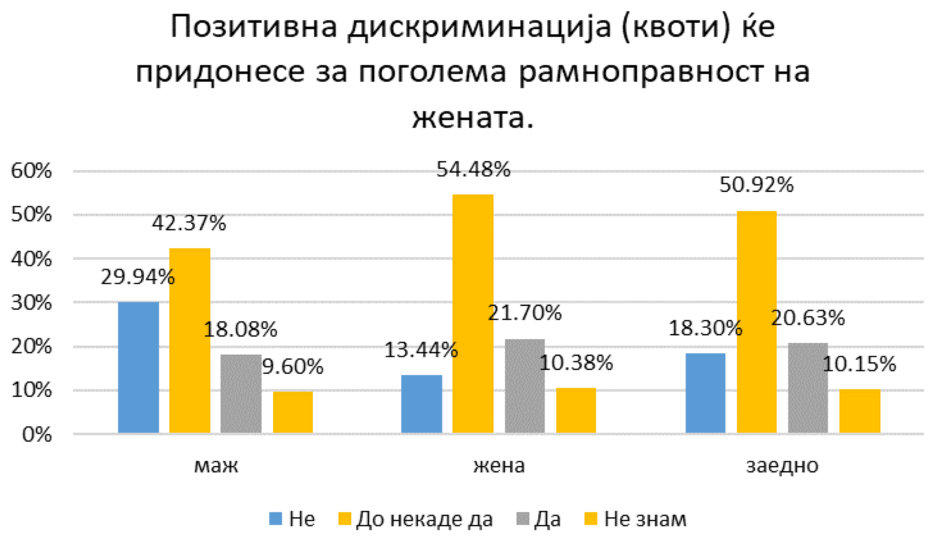

Графикон 23. Вие лично претпочитате за шеф/надреден/претпоставен да имате маж или жена?

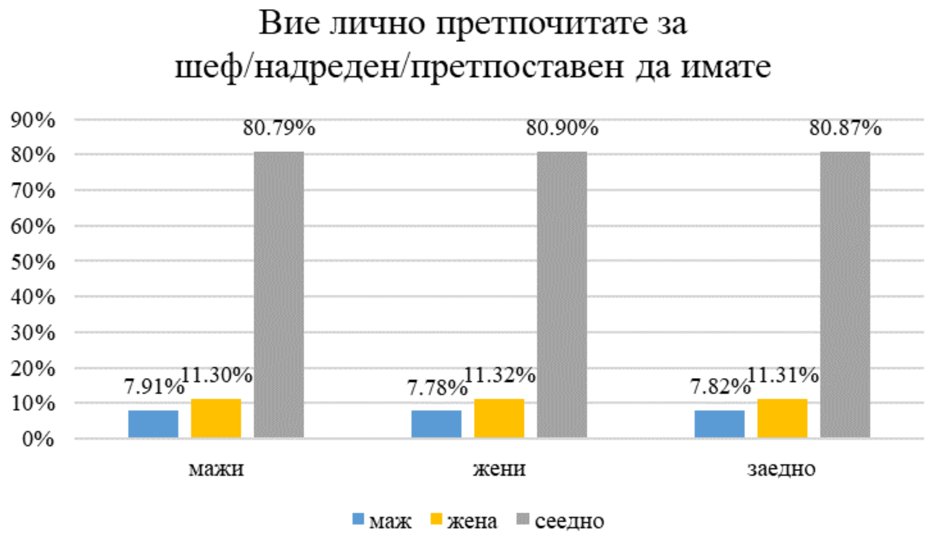

Патријархалните традиционални општетствени норми (со 62%), постоечките стереотипи за биолошките разлики помеѓу мажите и жените (со 49%) и неподготвеноста на образованието за обработка на родови прашања (15%), се трите највлијателни фактори за бавното придвижување на рамноправноста на жената во државава. Мажите, сепак појавуваат повисок степен на убеденост од жените дека движењето за рамноправност не е бавно (22% мажи наспроти 7% жени), дека жените не сакаат рамноправност (9% мажи наспроти 3,5% жени) и дека големото присуство на религијата во животот на жената (9% мажи наспроти 4,3% жени) е причина за бавниот процес на постигнување родова рамноправност. (Графикон 24)

Графикон 24. Што најмногу влијае за баното придвижување кон рамноправност на жената во државава? (Најчестите два одговори)

Дури 75% од испитаниците сметаат дека почесто се случува насилство од мажи врз жени. Сепак, мажите се разликуваат од жените во однос на процентите кај одговорот нема разлика (27% мажи сметаат така, наспроти 11% жени) и одговорот жени врз мажи (10% мажи наспроти 5% жени). (Графикон 25)

Графикон 25. Според Вас, почесто има случаи на насилство на

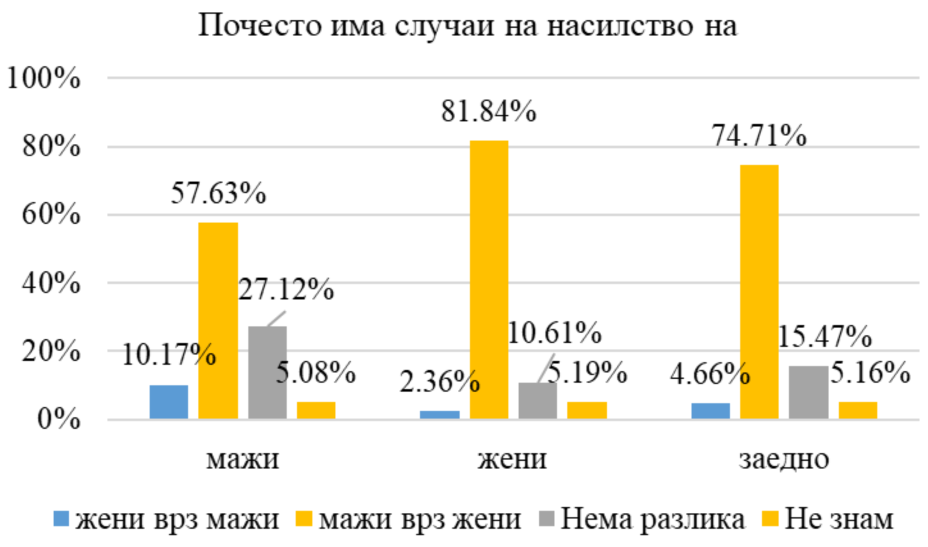

67% од испитаниците сметаат дека се потребни движења за покревање на свеста во општеството за сексуално вознемирување (и злоупотреба). Додека 75% од жените сметаат дека има потреба од вакви движења, 54% од мажите се определиле за овој одговор. За сметка на тоа, 23% од мажите, а 4,3% од жените, одговориле дека не се потребни. И кај мажите и кај жените висок е степенот на испитаници кои не знаат дали се потребни ваквите движења (21,5% заедно). (Графикон 26)

38,44% од испитаниците сметаат дека на Македонија ѝ е потребен феминизам, и тоа 38% од жените, и 40% од мажите. Процентот кај жените кои веруваат дека на Македонија ѝ е потребен феминизам е нешто понизок од мажите. И тука значајни 33% од испитаниците (без оглед на род) не знаат дали е потребен феминизам. (Графикон 27)

Графикон 26. Според вас, потребни се движења за покревање на свеста во оптшеството за сексуално вознемирување (и злоупотреба) како „Me Too“, „I am with her“ , „Сега кажувам“, „Un dia sin mujeres“ и други.

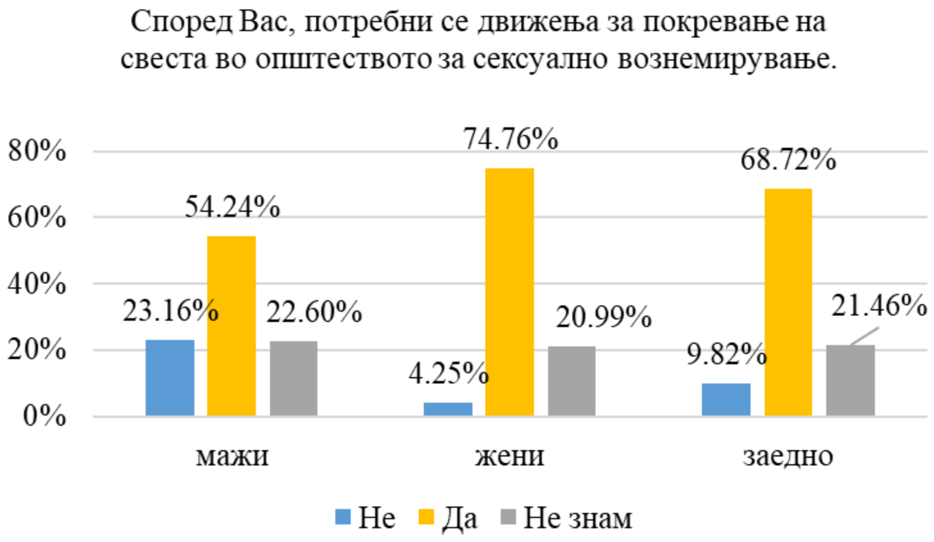

Гафикон 27. Според вас, на Македонија ѝ е потребен феминизам.

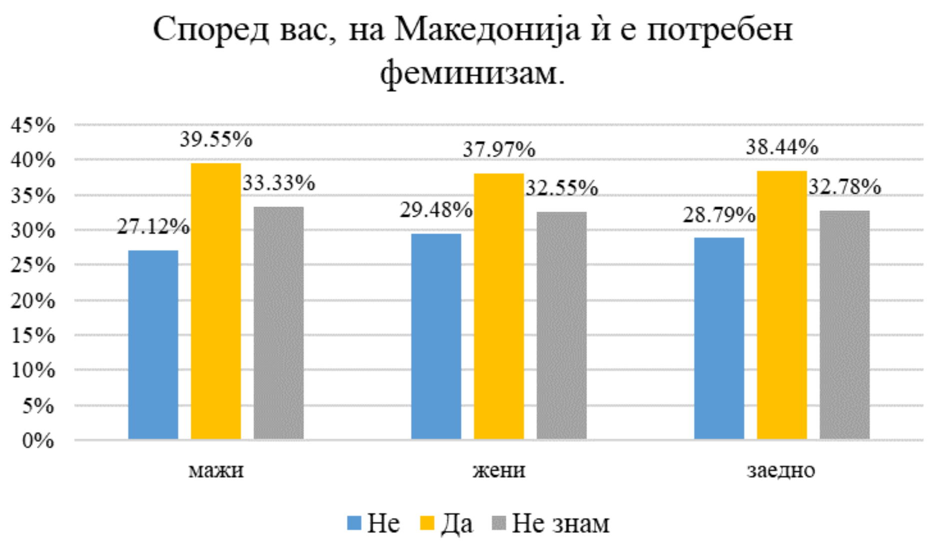

В) Семејството и родовата рамноправност.

И мажите и жените се согласуваат дека при случај на развод (кога двајцата родители се подобни), старателството треба да го добијат и двајцата (заедничко старателство). Кај мажите тој процент е за 12% повисок од тој кај жените (87% наспороти 75%). Кај жените има 15% повисок степен на убедени испитанички дека детето треба да ѝ припадне на мајката (19,1%), за разлика од мажите (3,95%). (Графикон 28)

Графикон 28. При случај на развод, во случај на двајца подобни родители, старателството врз децата треба да го добие мајката, таткото или двајцата?

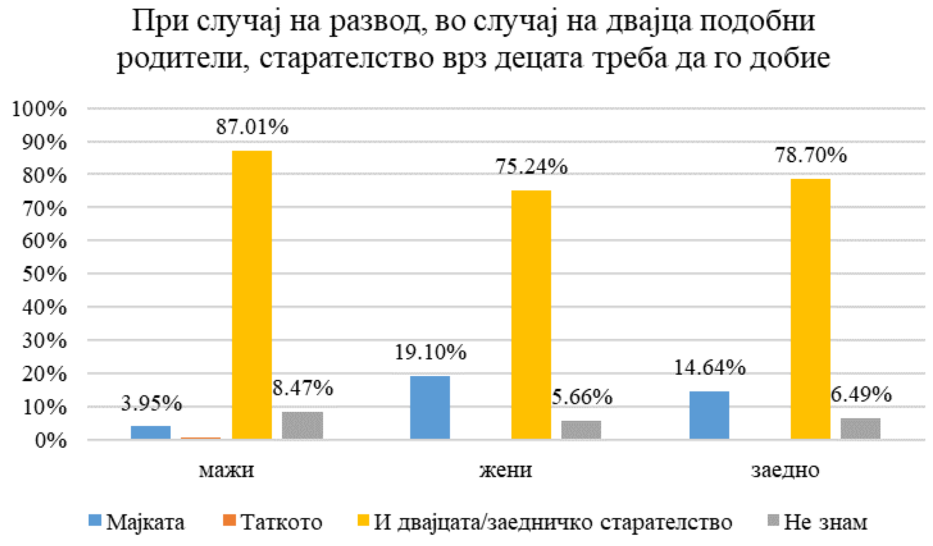

Најголем дел од испитаниците (44,43%) сметаат дека породилното отсуство треба да се додели подеднакво на двајцата родители, и веднаш потоа (42%) сметаат дека поголем дел на мајката, помал на таткото, што е доста изедначен одговор. Сепак, кога гледаме од родова перспектива кај мажите е повисок процентот на тие што сметаат дека поголемиот дел од породилното отсуство треба да ѝ припадне на мајката, а помал на таткото (46% за разлика на истата опција во групата на жените (40%). (Графикон 29)

Графикон 29. Породилното отсуство треба да се доделува само на мајката, поголем дел на мајката - помал на таткото, подеднакво на двајцата, поголем дел на таткото-помал на мајката или само на таткото?

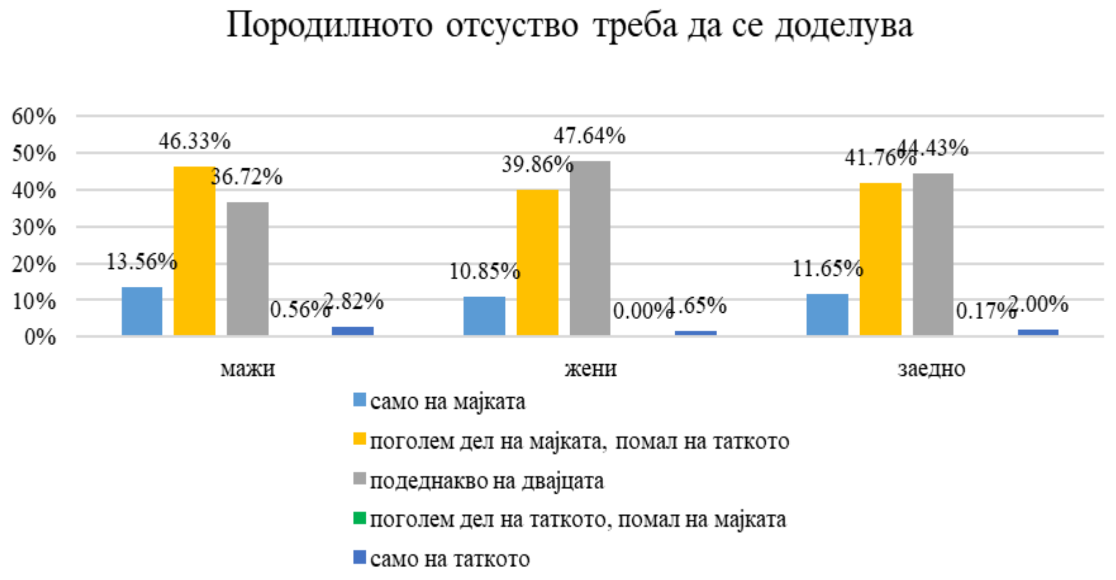

Дури 91% од жените би работеле за да ја одржат својата финансиска самостојност доколку партнерот комотно може финансиски да ги издржува нив (и децата). (Графикон 30А) Вака јасна не е сликата и кај мажите. Доколку партнерката би можела комотно финансиски да го издржува него (и децата) 48% од мажите не би работеле и би се грижеле за домот и децата (или би се посветите на некоја општествено полезна работа или хоби), а 44% сепак би работеле. (Графикон 30Б)

Графикон 30 А. Доколку партнерот комотно може финансиски да Ве издржува Вас (и децата) дали сепак би работеле за да ја одржите Вашата финансиска самостојност?

Графикон 30 Б. Доколку партнерката би можела комотно финансиски да Ве издржува Вас (и децата) дали би избрале да не работите и да се грижите за домот и децата или да се посветите на некоја општествено полезна работа или хоби?

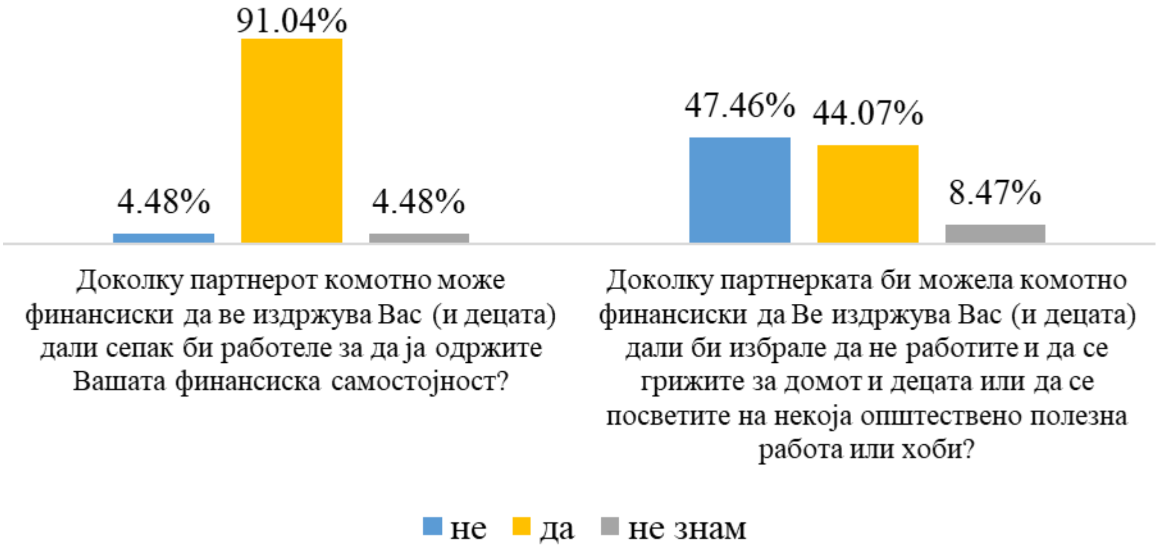

Во однос на самодовербата во случај партнерката да заработува повеќе од партнерот, дури 89% одговориле дека тоа нема да ја намали нивната самодоверба, 4,5% рекле дека би ја намалило, а скоро 7% не знаат. (Графикон 31)

Конечно, 63% од жените се спремни да работат професии кои се претежно работени од мажи со цел да ја одржат својата економска самостојност, 20% не, а 27% не знаат. (Графикон 32)

Графикон 31. Доколку партнерката заработува повеќе од Вас дали тоа би ја намалило вашата самодоверба?

Графикон 32. Дали би работеле професии кои се претежно работени од мажи (како работа во вулканизер, возач на автобус/камион/трамвај/такси, градежен работник, електричар, водоинсталатер и слично) со цел да ја одржите Вашата економска самостојност?

ЗАКЛУЧОЦИ

Генерален заклучок од оваа анкета е дека во Македонија не постои унифициран начин на одбележување на 8 Март – меѓународниот ден на жената. И покрај дебатата на социјалните мрежи за тоа дали празникот треба да се одбележува на чајанка или на марш, генералниот заклучок е дека многу малку жени (а уште помалку мажи) го одбележуваат празникот на еден од овие два начина. Наместо тоа, најчесто се подарува цвеќе (посебно мажите), а жените во најголем процент се изјасниле дека не го прославуваат/одбележуваат овој ден. По подарувањето цвеќе следи одговорот „секојдневно придонесувам за рамноправноста на жената", што нѐ води до заклучокот дека иако највисок процент на испитаници (повеќе од 40%) го доживуваат 8 Март како ден за одбележување на историската борба на жената за рамноправност, следен одговор (со 18% и тоа поголем процент жени од мажи) одговориле дека празникот го доживуваат како обичен ден во годината, а мажите сѐ уште го доживуваат празникот како ден на мајката и на понежниот пол.

Следен генерален заклучок од оваа анкета е дека постои значителна разлика во перцепциите помеѓу мажите и жените по однос на постоечката рамноправност во законодавството, праксата, економијата, домаќинството и религијата. Најзначителна разлика (каде мажите мислат дека постои рамноправност, а жените не) се појавува во перцепциите за рамноправноста во грижата за домаќинството, а потоа и во одгледувањето на децата, што ја загатнува дилемата за причините за бавниот напредок на постигнување родова рамноправност во државата. Оттука, најголем процент на испитаници мислат дека патријахалните/традиционални општествени норми се причинител, а потоа се постоечките стереотипи за биолошките разлики помеѓу мажите и жените.

Она во што мажите и жените имаат генерално унифицирани ставови се дека жените од етничките малцинства се помалку интегрирани во општеството од Македонките, дека насилството е почесто во правец маж врз жена, и дека децата во случај на развод треба да им се доделат и на двајцата родители подеднакво.

Повеќето жени би работеле т.н. „машки професии" со цел да ја обезбедат својата економска самостојност, додека повеќето од мажите не би сакале да се откажат од работата и да се

посветат на домот (и децата) доколку нивната партнерка може комотно да го издржува семејството.

Иако генерален одговор е дека во породилното отсуство треба да им се додели на двата родители подеднакво, жените покажуваат нешто поголема наклонетост кон овој одговор од мажите кои, сепак, во повисок степен би ѝ го доделиле породилното отсуство на мајката, па на таткото.

На крај, иако генерално се смета дека движења за покренување на свеста за сексуалното вознемирување (и агресија) се потребни, поголем е процентот на мажи кои рекле „не“ отколку жени. Од друга страна, мислењата за тоа дали е потребен феминизам во Македонија се поделени (со мало водство на позитивните одговори), но процентот на жени кои рекле „не“ е малку поголем од процентот на мажи.

Конечно, нешто поголем процент на мажи отколку жени мислат дека на Македонија ѝ е потребен феминизам.

8th OF MARCH AND GENDER EQUALITY IN NORTH MACEDONIA

® DIALOGUE – Center for Deliberative Democracy

2020, Prilep, Republic of North Macedonia

Editor: Josipa Rizankoska

Authors: Josipa Rizankoska and Aleksandra Spaseska

Colaborators: Nikolina Rizankoska-Anteska and Jasmina Trajskoska-Naumoska

Translation: Aleksandra Spaseska

ISBN 978-608-66232-2-7

CONTENT

Description and methodology ……………………………………………………………………40

Table 1. Demography……………………………………………………………………………40

Table 2. Measures of the central tendency of demographic characteristics ………………………42

Table 3. Questionnaire…………………………………………………………………………...42

Results – Demography……………………………………………………………..................45

Chart 1. Gender………………………………………………………………………………..46

Chart 2. Age…………………………………………………………………………………...46

Chart 3. Education……………………………………………………………………………..47

Chart 4. Employment Status……………………………………………………………………47

Chart 5. Total monthly income in the household/family………………………………………..48

Chart 6. Person(s) working in my household/family……………………………………………48

Chart 7. Current place of residence…………………………………………………………….49

Chart 8. Religion………………………………………………………………………………49

Results - Questions……………………………………………………………………………...50

A) 8th of March (understanding and ways of celebrating/marking it……………………………50

Chart 9. How do you most often celebrate/mark the 8th of March - International Women's Day?..50

Chart 10. I see the 8th of March as…………………………………………………………….51

Chart 11. What is your gift of choice for the 8th of March?..52

B) The situation with gender equality in several social spheres………………………………53

Chart 12. In your opinion, in Macedonia, both men and women are equal before the law……….54

Chart 13. In your opinion, in Macedonia, both men and women are factually equal in the work environment…………………………………………………………………………………...54

Chart 14. In your opinion, in Macedonia, both men and women are economically equal (salary, property, inheritance)……………………………………………………………………………….55

Chart 15. In your opinion, in Macedonia, both men and women are equal in performing domestic/household duties……………………………………………………………………….55

Chart 16. In your opinion, in Macedonia, both men and women, as parents, are equal in raising their children………………………………………………………………………………..56

Chart 17. In your opinion, in Macedonia, both men and women are equal before your own religion/faith…………………………………………………………………………...56

Chart 18. In your opinion, women in this country are paid equally as men are for the same job positions……………………………………………………………………………………….57

Chart 19. In your opinion, women in this country have the same chances of advancing in the workplace as men who are as equally skilled/qualified……………………………………….57

Chart 20. In your opinion, women in this country are subject to mobbing (physical or psychological pressure from colleagues and superiors) as much as men are…………………………………58

Chart 21. Women from minorities (Albanian, Turkish, Roma, etc.) are less integrated into Macedonian society than Macedonian women are…………………………………………….59

Chart 22. In your opinion, positive discrimination (introduction of mandatory quotas for women's participation in certain social spheres) will contribute to greater equality for women……………59

Chart 23. You personally prefer to have a boss/superior who is………………………………60

Chart 24. What influences the most on the slow movement towards equality of women in the country? (Two most common answers)…………………………………………………….61

Chart 25. In your opinion, there are more cases of violence…………………………………..62

Chart 26. In your opinion, movements are needed to raise awareness in society about sexual harassment (and abuse) such as "Me Too", "I am with her", “#СегаКажувам” (I Speak Up Now), "Un dia sin mujeres" and others…………………………………………………………………62

Chart 27. In your opinion, does Macedonia need feminism?..63

C) Family and gender equality……………………………………………………………………63

Chart 28. In the case of divorce, when both parents are eligible, custody of the children should be granted…………………………………………………………………………………………64

Chart 29. Maternity leave should be granted to the mother alone; mostly to the mother, less to the father; to both parents equally; mostly to the father, less to the mother; or to the father alone?.......64

Chart 30. A. If your partner could comfortably support you (and your children) financially, would you still work to maintain your financial independence?..65

Chart 30. B. If your partner could comfortably support you (and the children) financially, would you choose not to work and instead take care of the home and the children, or dedicate yourself to some socially useful work or hobby?...65

Chart 31. If your partner earns more than you, would that lower your self-esteem?..66

Chart 32. Would you work in a profession that is predominantly done by men (such as a mechanic, truck/tram/taxi driver, construction worker, electrician, plumber, etc.), in order to maintain your economic independence?..66

Conclusions…………………………………………………………………………………67

DESCRIPTION AND METHODOLOGY

Through this report, DIALOGUE - Center for Deliberative Democracy presents the basic empirical findings from the research on "8th of March and Gender Equality in North Macedonia", conducted in the period from March 8 to May 8, 2020.

The unit of analysis is all citizens of the Republic of Northern Macedonia in the country and abroad. The questionnaire was conducted online and was answered by a total of 601 respondents.

The main goal of the research is to examine the views of Macedonian citizens on the topic, regardless of ethnicity, age, social status, religion, with particular reference to the impact of gender on the answers.

The research has three main parts:

1. March 8 (understanding and ways of celebrating/marking it),

2. The situation with gender equality in several social spheres and

3. Family and gender equality.

Table 1 contains the questions about the demographic characteristics of the respondents.

Table 1. Demography

QUESTION	CHOICES
D1. Age	(in years)
D2. Education	1. Primary and some primary education 2. Secondary education (high school) 3. Higher vocational education 4. University education 5. MA/Sc.M or Ph.D
D3. Employment status	1. Employee (public sector) 2. Employee (private sector) 3. Self-employed (Freelance) 4. Housewife 5. Unemployed 6. Student 7. Retired 8. Other

D4. Total monthly income in the family (for those who live alone / have no family, it refers to the total income of the respondent).	1. Up to 9.000 MKD 2. 9.001 to 18.000 MKD 3. 18.001 to 36.000 MKD 4. 36.001 to 60.000 MKD 5. Over 60.001 MKD
D5. Person(s) working in my household/family	1. Myself alone 2. My partner alone 3. Both, my partner and I 4. No one 5. I live by myself (single-person household)
D6. Current place of residence	1. Skopje region 2. Polog region 3. Southwest region 4. Pelagonija region 5. Vardar region 6. Southeast region 7. Eastern region 8. Northeast region 9. Abroad
D7. Religion	1. Orthodox Christian 2. Muslim 3. Catholic 4. Jew 5. Atheist 6. Agnostic 7. Other 8. I don't know
D8. Gender	0. Man 1. Woman 2. Other

Table 2. Measures of the central tendency of demographic characteristics.

Table 2. Central tendency measures

VARIABLE	Number of Respondents	Average	Standard Deviation	Minimum	Maximum
D1. Age	601	36.21	10.73	15	89
D2. Education	601	3.58	1.09	1	5
D3. Employment status	601	2.63	1.83	1	8
D4. Total monthly income in the family (for those who live alone / have no family, it refers to the total income of the respondent).	588	3.53	1.08	1	5
D5. Person(s) working in my family	601	2.83	1.21	1	5
D6. Current place of residence	601	3.43	2.723	1	9
D7. Religion	598	1.75	1.72	1	8
D8. Gender	601	0.71	0.46	0	2

Table 3 contains the survey questions.

Table 3. Questionnaire

QUESTION	POSSIBLE ANSWERS
Q1. How do you most often celebrate/mark the 8th of March - International Women's Day?	1. Giving and/or receiving gifts 2. Attending a march 3. Attending a party/tea party with colleagues 4. In an intimate family atmosphere and/or at a romantic dinner 5. Taking a tour/trip 6. Attending a political-artistic event (exhibition, film, music, literary reading, speech, debate, presentation, etc.). 7. I do not celebrate/mark this day. 8. Other
Q2. I see the 8th of March as:	1. Mother's Day 2. The day of the fairer sex 3. The day to mark the historic struggle for women's equality 4. The day of the working woman 5. The day for seeking equality for women 6. Any other day of the year 7. Other
Q3. What is your gift of choice for the 8th of March?	1. Jewelry, perfumes, wardrobe, etc. 2. Flowers 3. Book(s) 4.Greeting card or oral acknowledgement/congratulations 5. I do not present gifts on this day

	6. I contribute to women's equality every day 7. Other
Q4.1. In your opinion, in Macedonia, both men and women [are equal before the law] Q4.2. In your opinion, in Macedonia, both men and women [are factually equal in the work environment] Q4.3. In your opinion, in Macedonia, both men and women [are economically equal (salary, property, inheritance)] Q4.4. In your opinion, in Macedonia, both men and women [are equal in performing domestic duties] Q4.5. In your opinion, in Macedonia, both men and women, as parents [are equal in raising their children] Q4.6. In your opinion, in Macedonia, both men and women [are equal before your own religion/faith]	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q5.1. In your opinion, women in this country [are paid equally as men are for the same job positions] Q5.2. In your opinion, women in this country [have the same chances of advancing in the workplace as men who are as equally skilled/qualified] Q5.3. In your opinion, women in this country [are subject to mobbing (physical or psychological pressure from colleagues and superiors) as much as men]	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q6. Woman from minorities (Albanian, Turkish, Roma, etc.) are less integrated into Macedonian society than Macedonian women.	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q7. In your opinion, positive discrimination (introduction of mandatory quotas for women's participation in certain social spheres) will contribute to greater equality for women.	0. No 1. Yes, to some extent 2. Yes 3. I don't know
Q8. In your opinion, there are more cases of violence	1. By women against men 2. By men against women 3. There is no difference 4. I don't know
Q9. In your opinion, movements are needed to raise awareness in society about sexual harassment (and abuse) such as "Me Too", "I am with her", “#СегаКажувам” (I Speak Up Now), "Un dia sin mujeres" and others. 0. No 1. Yes 2. I don't know	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q10. In the case of divorce, when both parents are eligible, custody of the children should be granted:	1. To the mother 2. To the father 3. Both should get joint custody 4. I don't know
Q11. Maternity leave should be granted	1. To the mother alone 2. Mostly to the mother, less to the father 3. To both parents equally 4. Mostly to the father, less to the mother 5. To the father alone 6. I don't know
Q12. What influences the most on the slow movement towards equality of women in the country? (Maximum of two answers is possible)	1. Existing stereotypes about biological differences between men and women 2. The patriarchal traditional social norms

	3. The great presence of religion in a woman's life 4. Unpreparedness of the education system to treat gender issues 5. Lack of political will for gender-inclusive policies 6. Women do not want equality 7. I don't think the movement is slow 8. Other
Q13 WOMAN. If your partner could comfortably support you (and your children) financially, would you still work to maintain your financial independence?	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q13 MAN. If your partner could comfortably support you (and the children) financially, would you choose not to work and instead take care of the home and the children, or dedicate yourself to some socially useful work or hobby?	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q14 WOMAN. Would you work in a profession that is predominantly done by men (such as a mechanic, truck/tram/taxi driver, construction worker, electrician, plumber, etc.), in order to maintain your economic independence?	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q14 MAN. If your partner earns more than you, would that lower your self-esteem?	0. No 1. Yes 2. I don't know
Q15. You personally prefer to have a boss/superior who is	0. A man 1. A woman 2. I don't have preferences.
Q16. In your opinion, Macedonia needs feminism.	0. No 1. Yes 2. I don't know

RESULTS - DEMOGRAPHY

From Table 2 and Charts 1 to 8 we can see the basic demographic characteristics of the respondents. Almost 30% are men and 70% are women. This is due to the respondents' interest in responding to the survey that was shared online. Men showed significantly less interest in the topic than women.

More than half of the respondents are in the age group from 29 to 38 years, 18% are from 39 to 38 and 17% are from 19 to 28. The age curve tends towards the lower age groups.

Most of the educational groups (38,6%) have university education, followed by the group with secondary education (23,3%), then MA or PhD (22,1%) and higher vocational education (15,1%). The sample tends to higher educated respondents. Only 0,8% have some or completed primary education.

Most of the respondents (46%) work in the private sector, 25% in the state sector and 8,5% are self-employed. Thus, almost 80% are employed, and 7,7% of the respondents are unemployed. 2,7% are retirees, 5,3% are students, and 1,5% are housewives.

Slightly more than 38% of the respondents live in a household with incomes from 18.001 to 36.000 MKD, which is the middle economic category. Almost 30% live in families with incomes from 36.001 to 60.000 MKD and 22,6% with more than 60.000 MKD. Slightly more than 13% belong to the respondents from the lowest two economic categories. This shows a weak inclination of the sample towards well-off families.

More than half of the respondents stated that both partners work in the family, 20% that only the respondent works, and 9,5% that only the partner works. 13% live independently and in 5,8% of the families no one works.

More than half of the respondents currently live in the Skopje and Northeast region, 27,3% in the Pelagonija and Vardar regions, 9% in the Southeast and East, and 7,5% in the Polog and Southwest regions. 11,5% of the respondents currently live in a foreign country.

Finally, over 80% of respondents declared themselves to be Orthodox Christians, 4,5% to be Muslims, and 11,2% to be either agnostics or atheists.

The reader should consider these demographics before interpreting the final results. The sample showed an inclination for women, young respondents, highly educated, employed, and respondents from households where both partners work. The respondents usually have a place of residence in the center opposite the periphery (Skopje) or are temporarily or permanently expatriates.

Chart 1. Gender

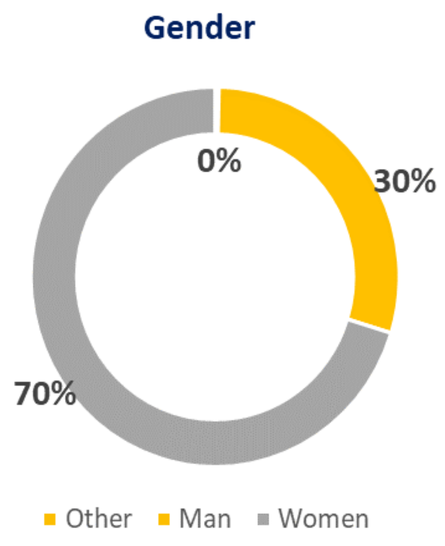

Chart 2. Age

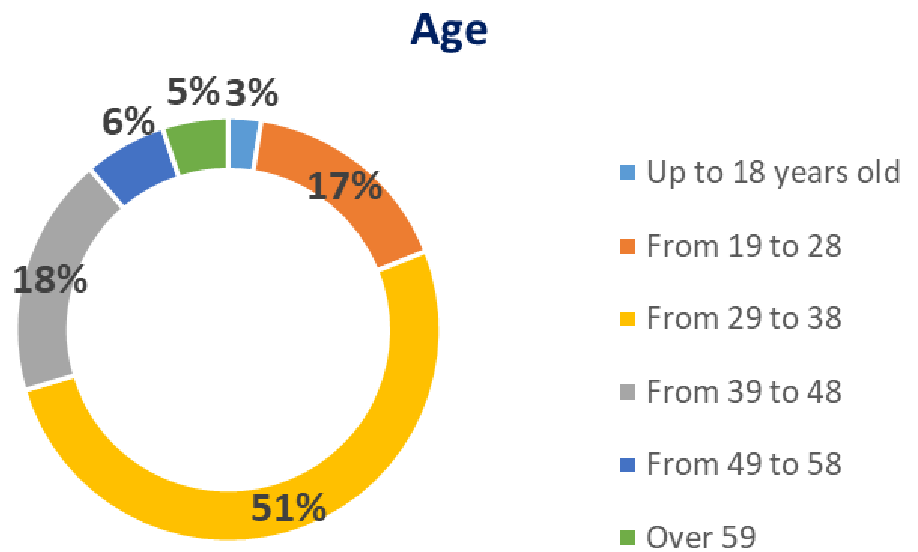

Chart 3. Education

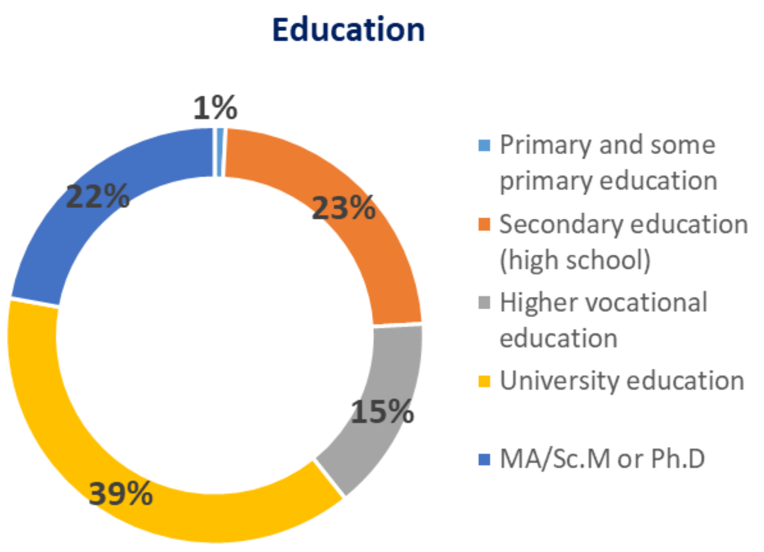

Chart 4. Employment status

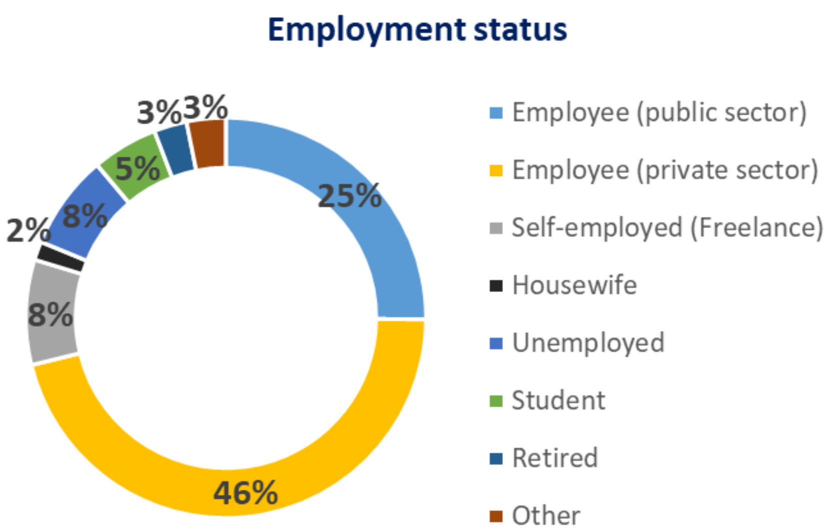

Chart 5. Total monthly income in the household/family

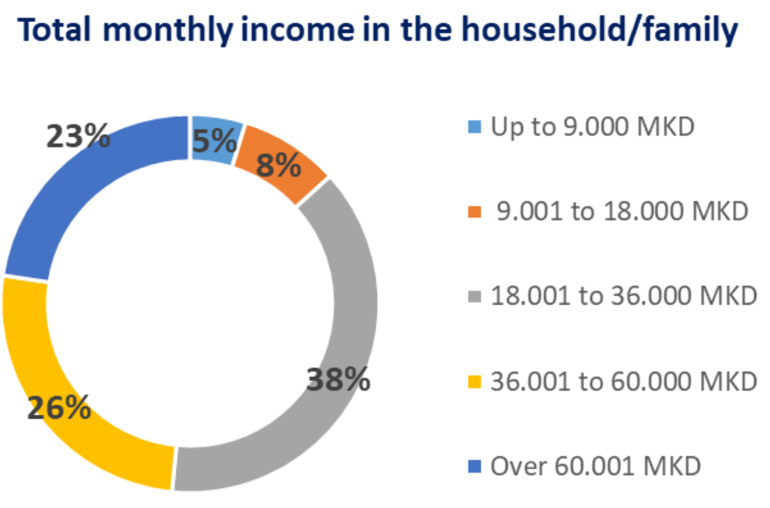

Chart 6. Person(s) working in my household/family

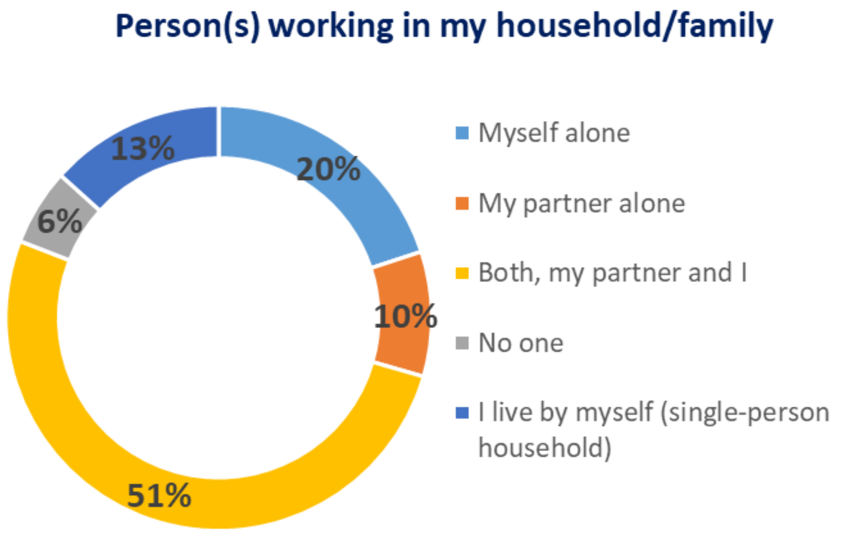

Chart 7. Current place of residence

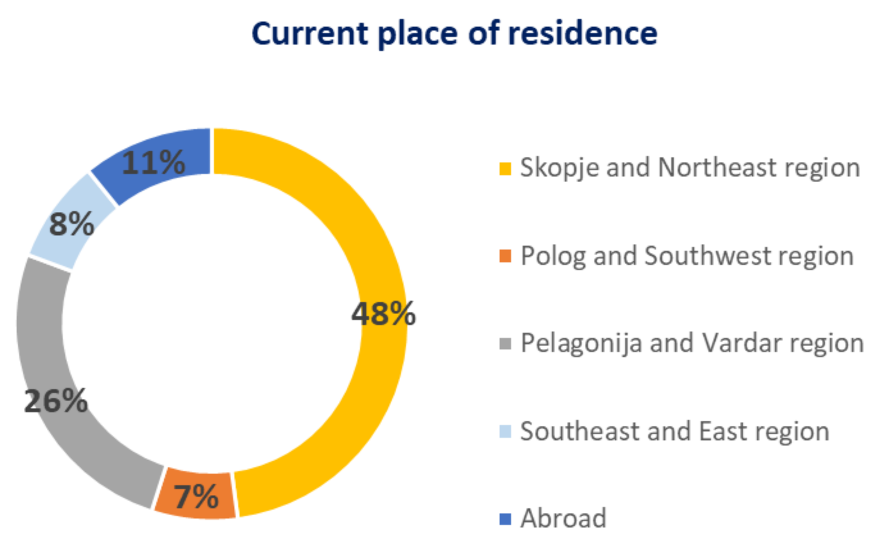

Chart 8. Religion

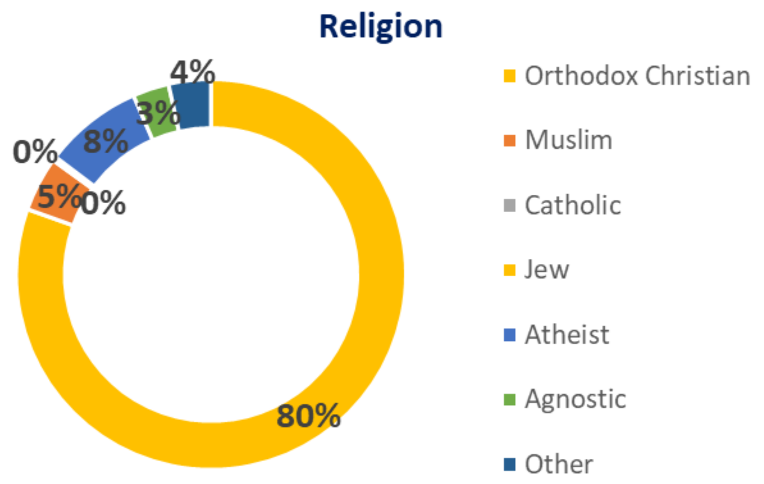

RESULTS - QUESTIONS

A) 8th of March (understanding and ways of celebrating/marking it)

To the question “How do you most often celebrate/mark the 8th of March - International Women's Day?” the most common answer is that the holiday is not celebrated/marked. This is the answer of 38% of the respondents, and 31% (immediately after) answered that they celebrate/mark it by receiving or giving gifts. Just over 4% celebrate by attending a party/tea party, and only 2,4% of respondents usually go on a march. (Chart 9)

Regarding the gender of the respondents, the first chosen answer does not have a big difference in percentages, but almost twice as many men (48,7%) than women (24,5%) give or receive gifts for the holiday. More women than men celebrate by attending a party/tea party, and the gender difference is especially visible in the answer "in an intimate / family atmosphere", where more than 10% are women, and 0% are men. (Chart 9)

Chart 9. How do you most often celebrate/mark the 8th of March - International Women's Day?

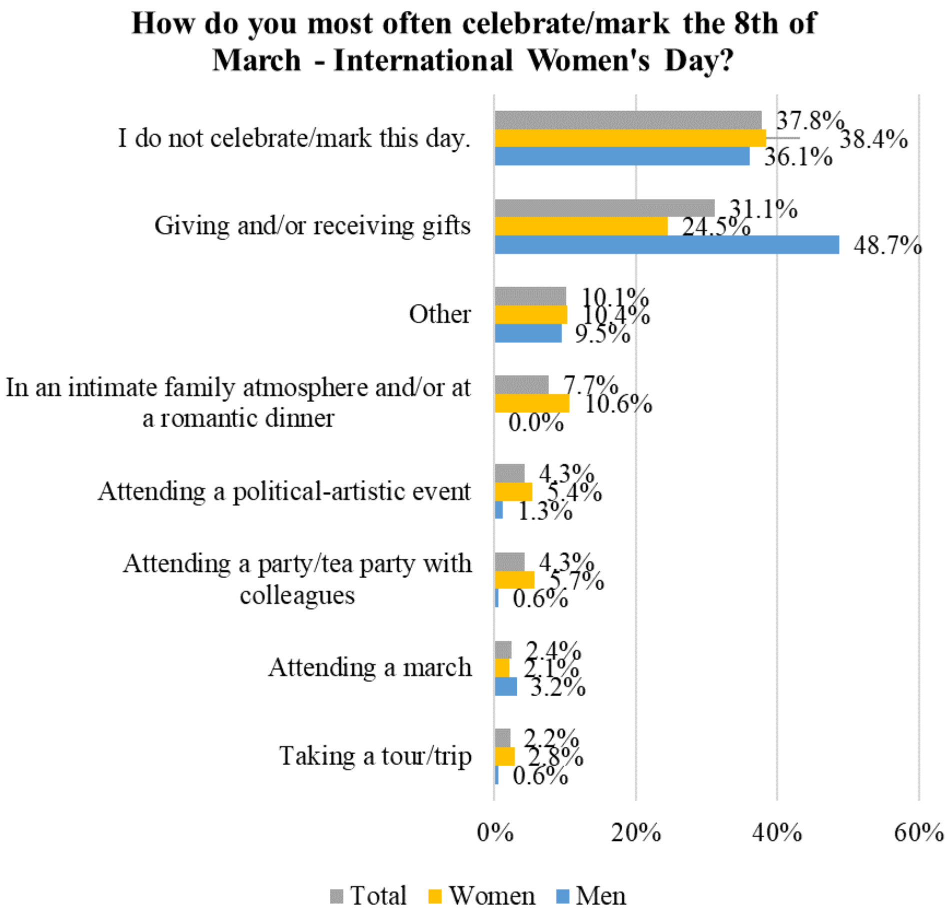

Chart 10. I see the 8th of March as:

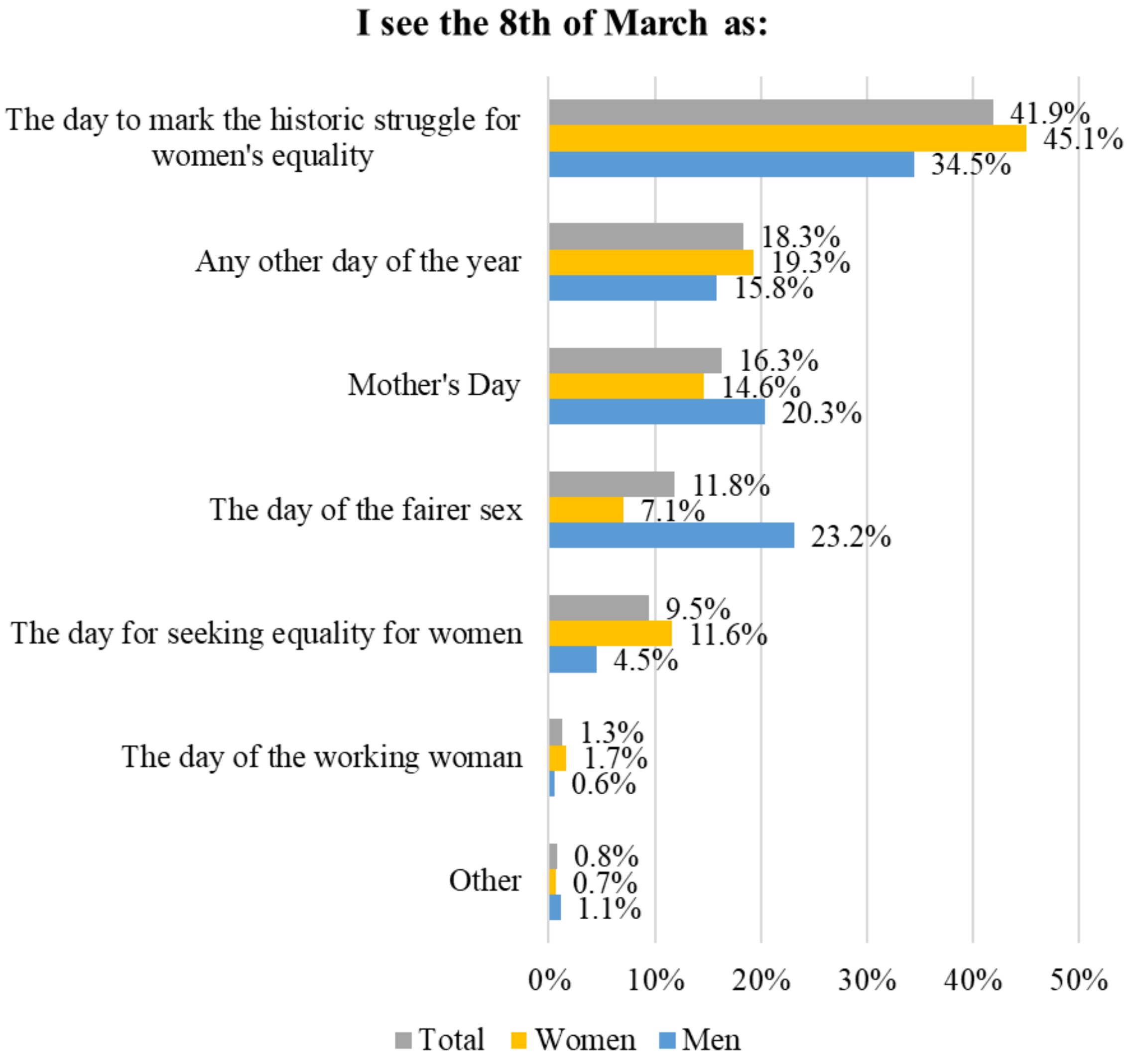

In general, 8th of March is perceived as a day to mark the historical struggle of women for equality (41,9%), followed by as an ordinary day of the year and as Mother's Day. While more women (45% vs. 35% men) see the day as a day to celebrate women's struggle for equality, men with a higher percentage of women see the day as a day for the fairer sex (23% vs. 7% women) or as Mother’s Day (20,3% vs. 16,4% of women) (Chart 10)

Chart 11. What is your gift of choice for the 8th of March?

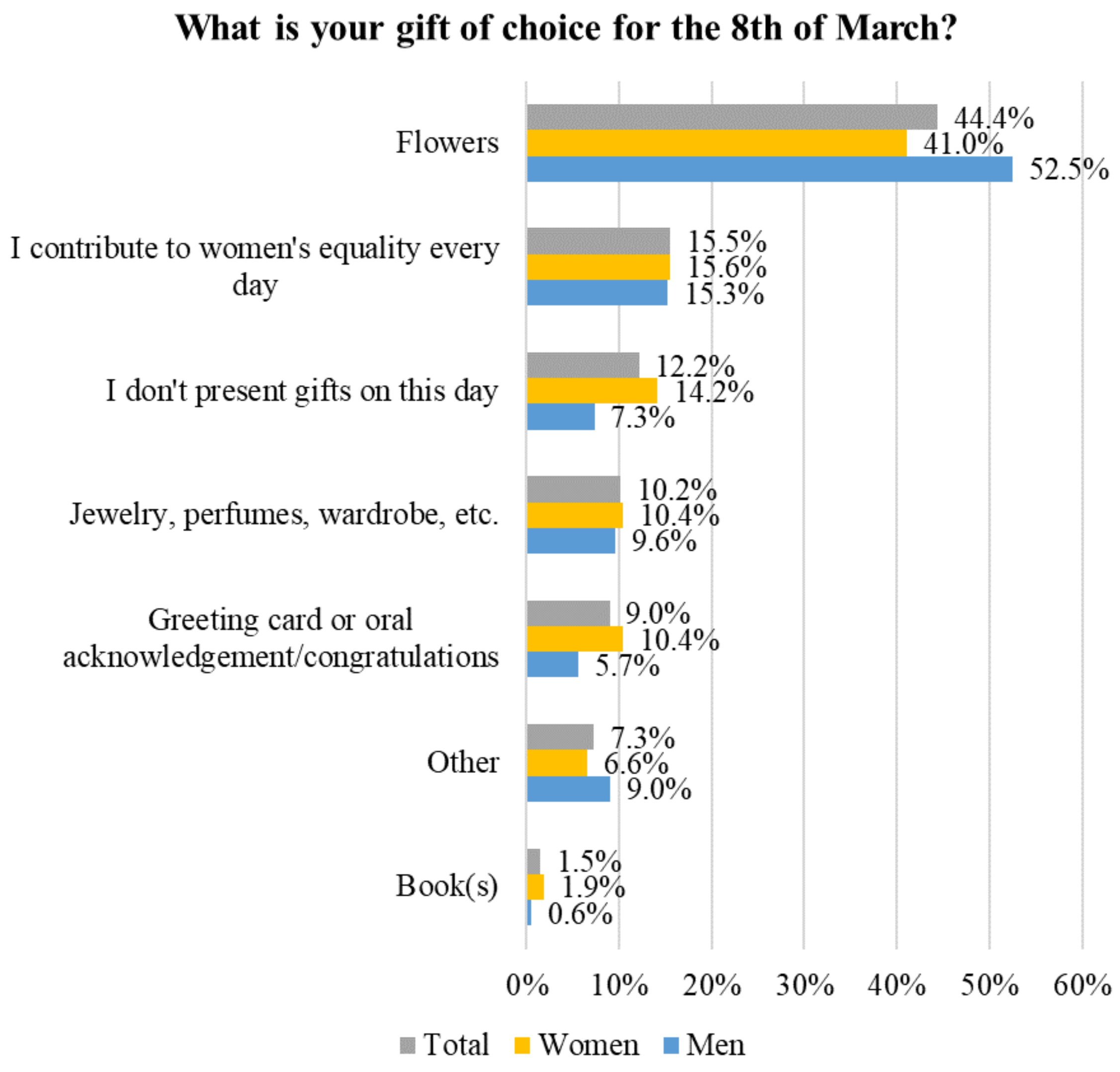

We can conclude that the biggest practice in the country is to mark the day by giving flowers as a gift (44,4% of the total number of respondents opted for flowers as a gift). A larger percentage of men give flowers, than women do (52,5% vs. 41%), and the next most common answer is that the respondent contributed to women's equality every day (15,5%), and here there is almost no difference in percentages by gender. Due to the fact that on this day women give gifts less than men do (14,2% of women vs. 7,3% of men answered that they do not gift anything on this day), women (although to a very low degree of 1,9%) more often gift books than men do (0,6%). (Chart 11)

B) The situation with gender equality in several social spheres

Almost 62% of the respondents believe that men and women in Macedonia are equal before the law, 30% think they are not, and the rest do not know. Among men, 77,5% answered positivelly to this question, while 55,9% among women. The difference between men who believe that men and women are equal before the law and those who do not, is more pronounced (75% vs. 21,5%) than among women (where 33,9% believe that there is no equality before the law, and 55,9% that there is). (Chart 12)

However, as many as 50,75% believe that women are not actually equal to men, where the differences between the two groups are similar in men and women but in the opposite direction. Namely, almost 57% of men believe that there is factual equality, and just over 58% of women believe that there is not. (Chart 13)

Nearly 70% of respondents do not believe that men and women are economically equal (in salary, property, inheritance), with 40% of them men and 60% women. (Chart 14)

As many as 75% of respondents believe that there is no gender equality in the performance of domestic duties. Among women, opinions are clear, 85% believe there is not, and 10% believe there is equality. In men, the picture is less clear, and the percentages are more even. Namely, 51% believe that there is not, and 44% that there is equality in the performance of domestic duties. (Chart 15)

Regarding the upbringing of children, most of the respondents (68,2%) believe that there is no equality, of which again in women a larger part thinks that there is not (77,4%) – and a smaller (17,2%) that there is equality, which in men is again quite evenly (although in favor of a positive response (47,5% - yes, 46,3% - no). (Chart 16)

Just over half of the respondents (52%) think that men and women are equal before their religion, with slightly more men than women who think so (63% of men versus 47% of women). (Chart 17)

There is a narrow difference between those who think that women in the country for the same jobs are paid the same as men (43,9% no, 40,4% yes). However, the majority of men (58%) believe that men and women are paid the same for the same jobs, while 50% of women think that they are not. (Chart 18)

Chart 12. In your opinion, in Macedonia, both men and women are equal before the law

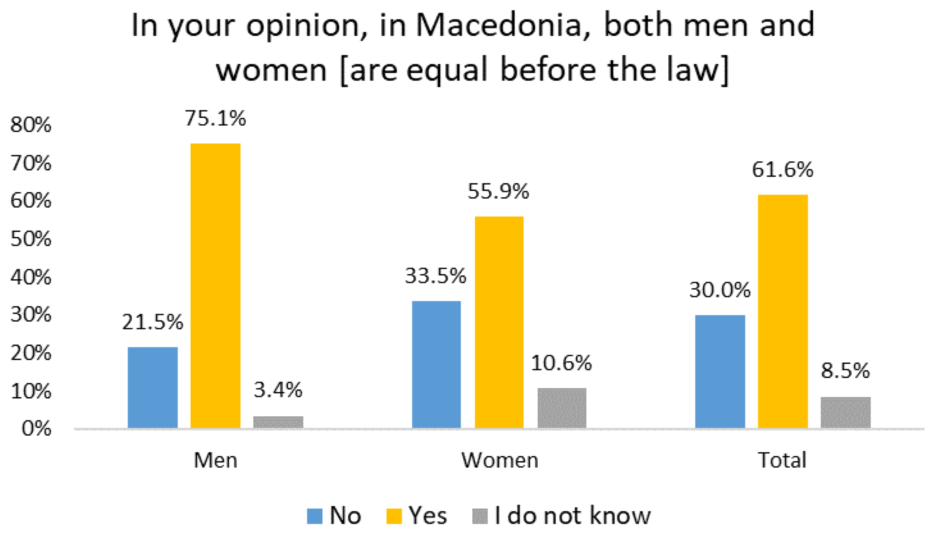

Chart 13. In your opinion, in Macedonia, both men and women are factually equal in the work environment

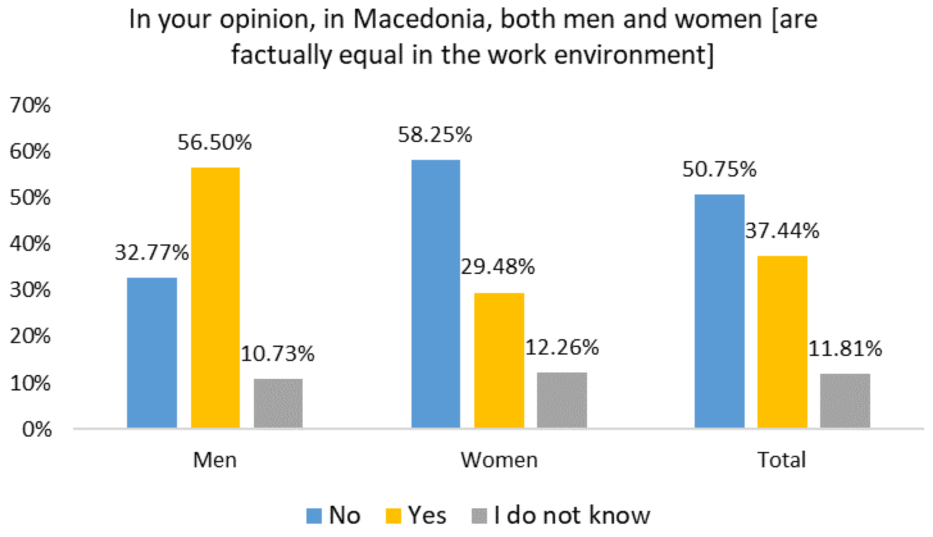

Chart 14. In your opinion, in Macedonia, both men and women are economically equal (salary, property, inheritance)

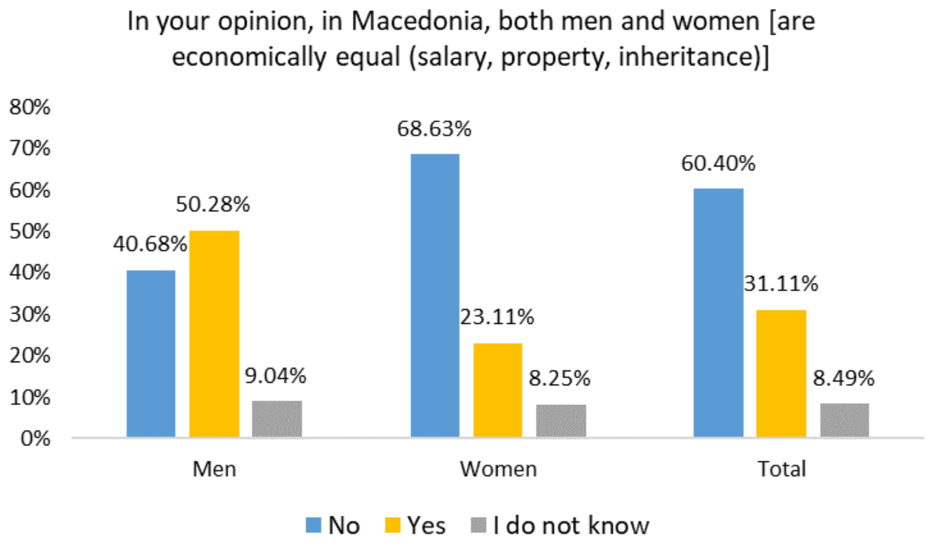

Chart 15. In your opinion, in Macedonia, both men and women are equal in performing domestic/household duties

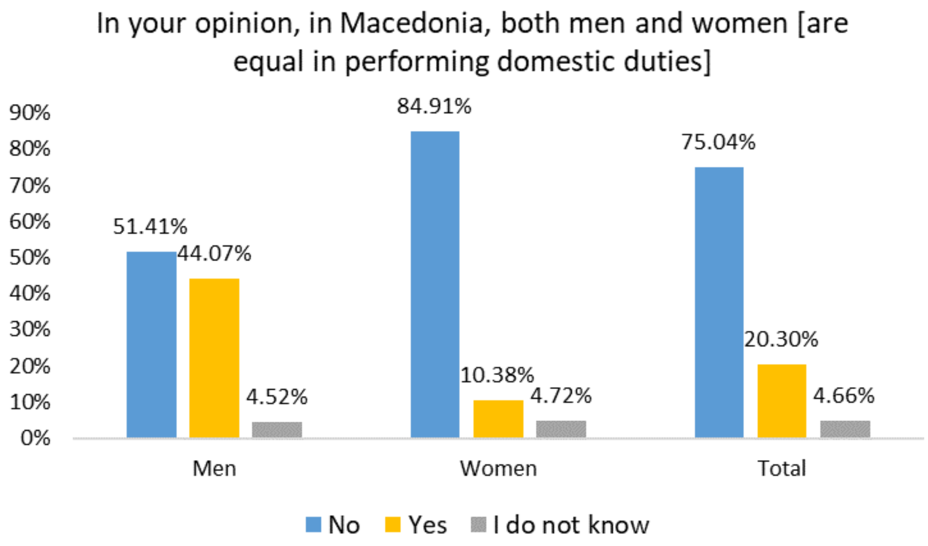

Chart 16. In your opinion, in Macedonia, both men and women, as parents, are equal in raising their children

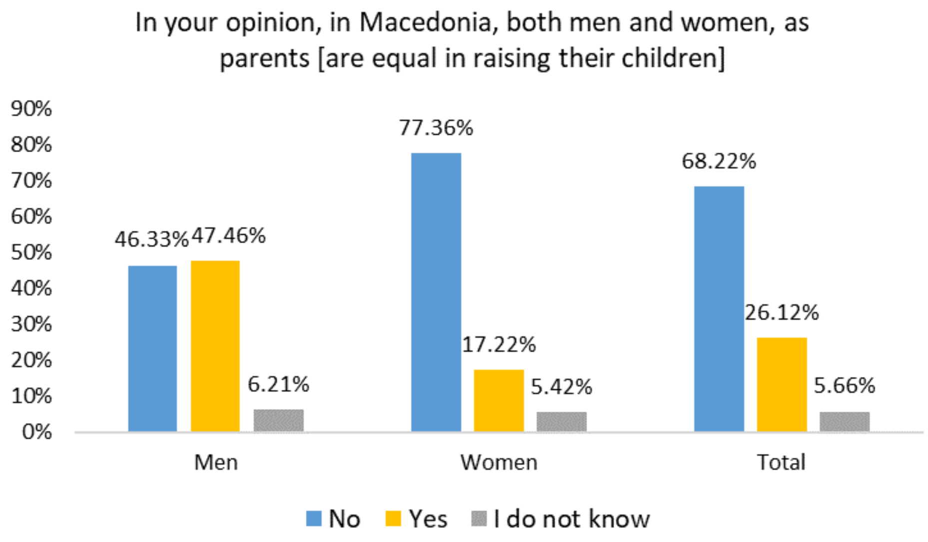

Chart 17. In your opinion, in Macedonia, both men and women are equal before your own religion/faith

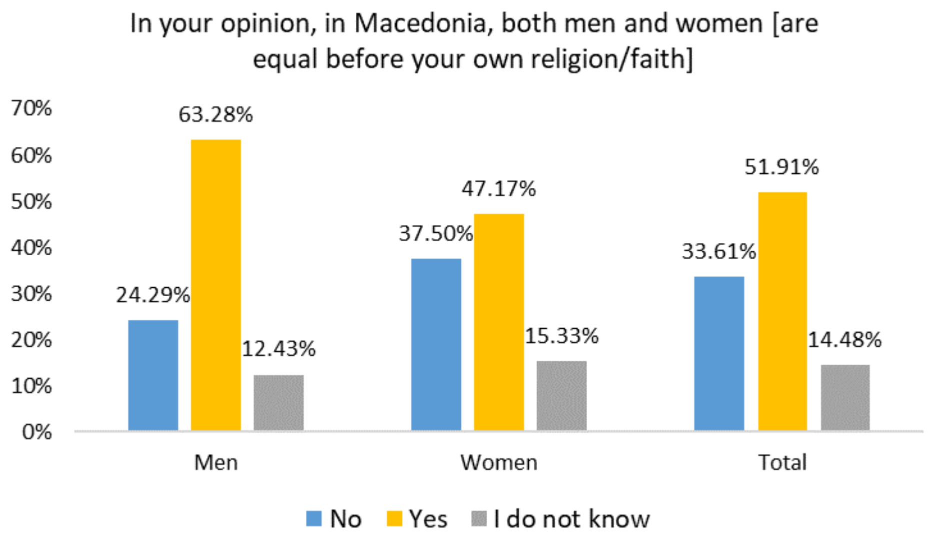

Chart 18. In your opinion, women in this country are paid equally as men are for the same job positions

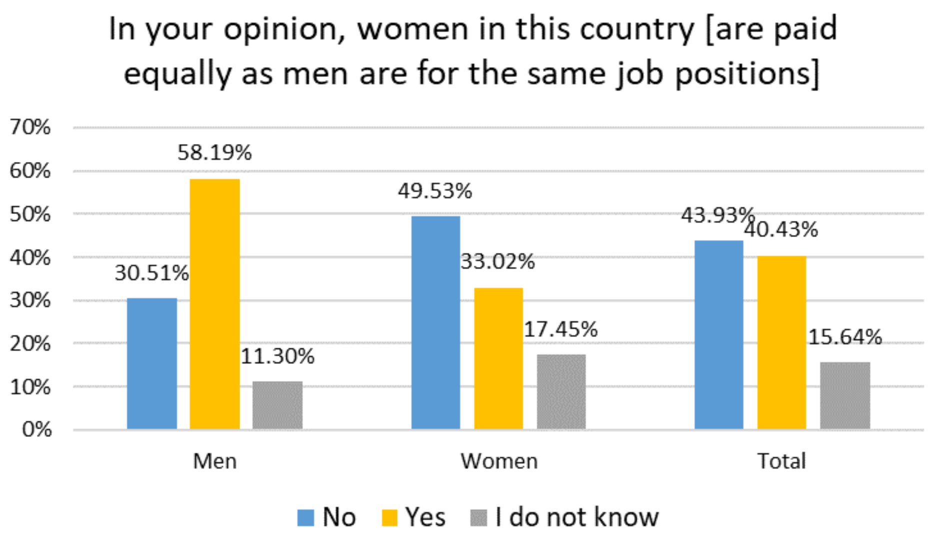

Half of the respondents believe that women in the country have the same chances to advance in the workplace as men who are as equally skilled/qualified, but the difference between men and women in terms of answering this question is even more visible. 66% of men think that women have the same chances of advancing in the workplace as same skilled men, and almost 60% of women think that they do not. (Chart 19)

Chart 19. In your opinion, women in this country have the same chances of advancing in the workplace as men who are as equally skilled/qualified

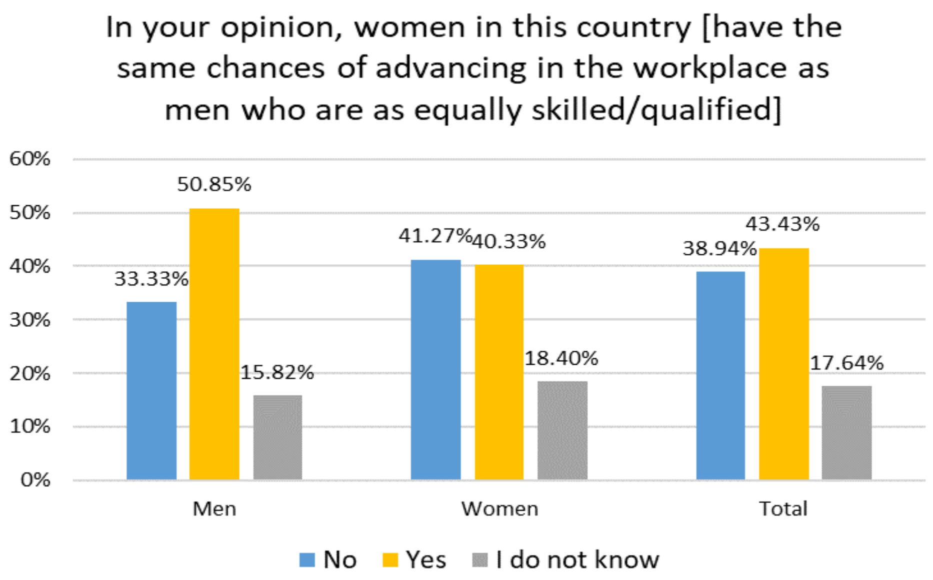

Most of the respondents (43,43%) believe that women in the country are subject to mobbing as much as men are. 51% of men answered yes and 33% answered no, while 41% of women said yes, and 40,3% said no. (Chart 20)

Chart 20. In your opinion, women in this country are subject to mobbing (physical or psychological pressure from colleagues and superiors) as much as men are

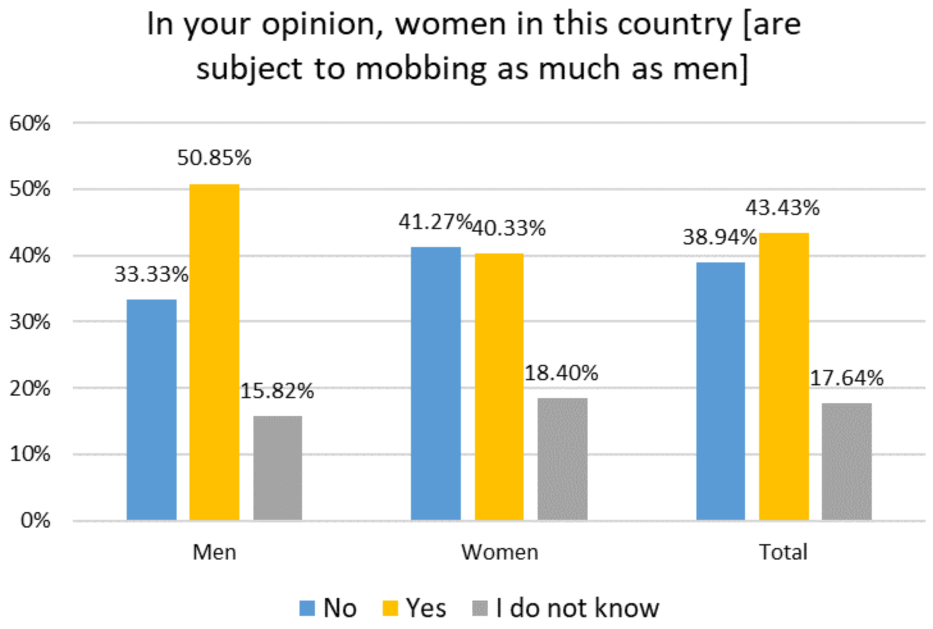

Over 53% of the respondents believe that women from minorities are less integrated into Macedonian society that Macedonian women. The responces within gender groups are almost identical (52% of men and 54% of women believe the above mentioned). (Chart 21)

Chart 21. Women from minorities (Albanian, Turkish, Roma, etc.) are less integrated into Macedonian society than Macedonian women are.

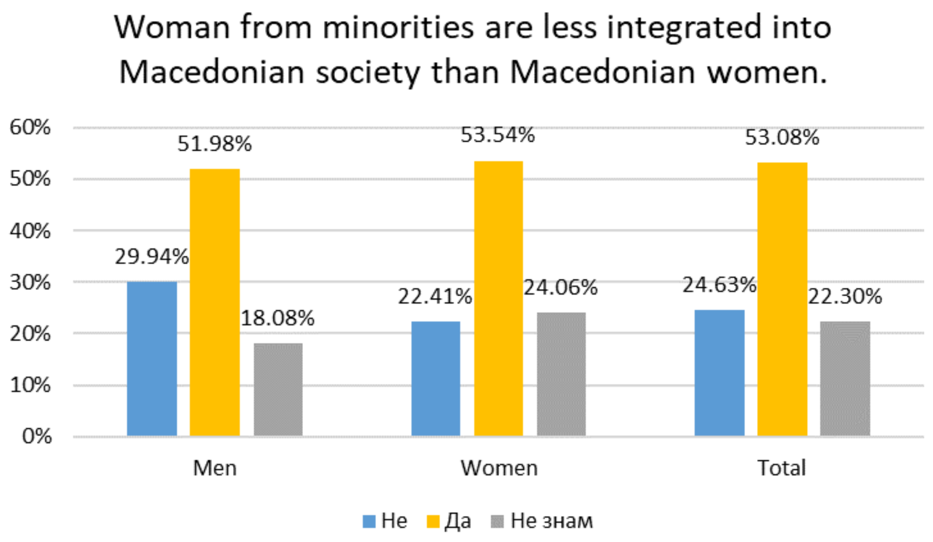

Half of the respondents believe that positive discrimination would to some extent contribute to greater equality of women, which together with those who said that quotas contribute to greater equality of women (21%) make more than 70%. 30% of men do not believe in positive discrimination as a tool to promote gender equality and only 13,4% of women do not believe that is the case. (Chart 22)

Chart 22. In your opinion, positive discrimination (introduction of mandatory quotas for women's participation in certain social spheres) will contribute to greater equality for women.

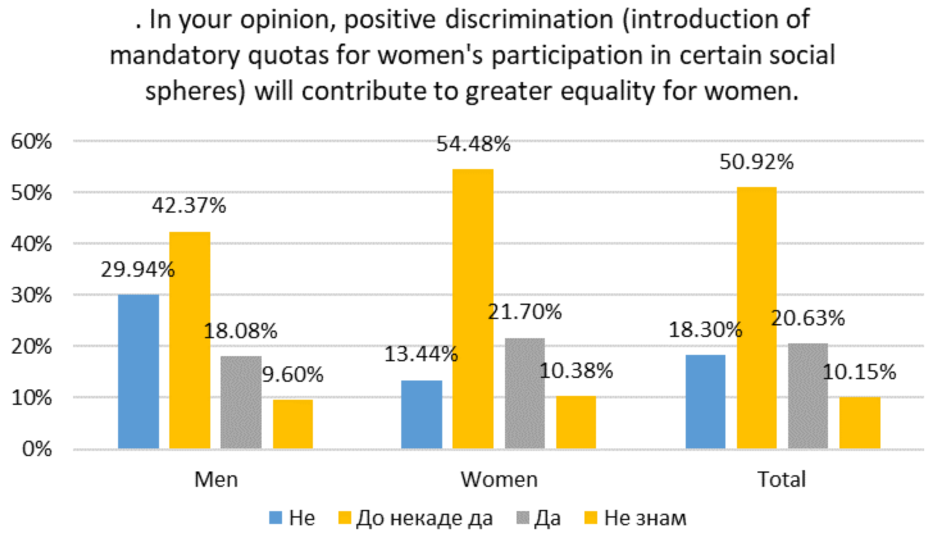

With almost identical answers between men and women, a high 80,87% of the respondents answered that they personally do not care if their boss/superior is a man or a woman. (Chart 23)

Chart 23. You personally prefer to have a boss/superior who is

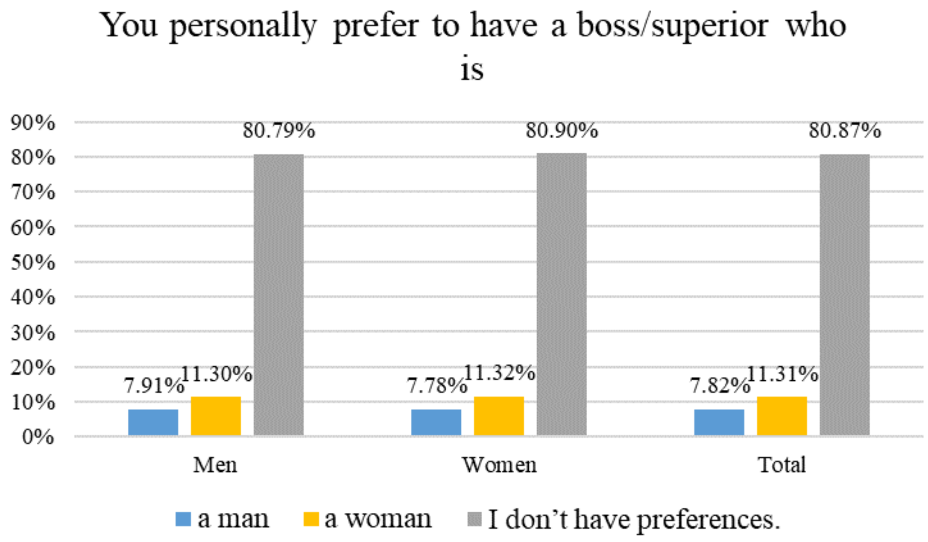

Patriarchal traditional social norms (62%), existing stereotypes about biological differences between men and women (49%), and a reluctance to address gender education (15%) are the three most influential factors in the slow movement of women's equality in this country. Men, however, show a higher degree of conviction than women that the equality movement is not slow (22% men vs. 7% women), that women do not want equality (9% men vs. 3.5% women) and that the large presence of religion in the life of women (9% men vs. 4,3% women) are the reasons for the slow process of achieving gender equality. (Chart 24)

Chart 24. What influences the most on the slow movement towards equality of women in the country? (Two most common answers)

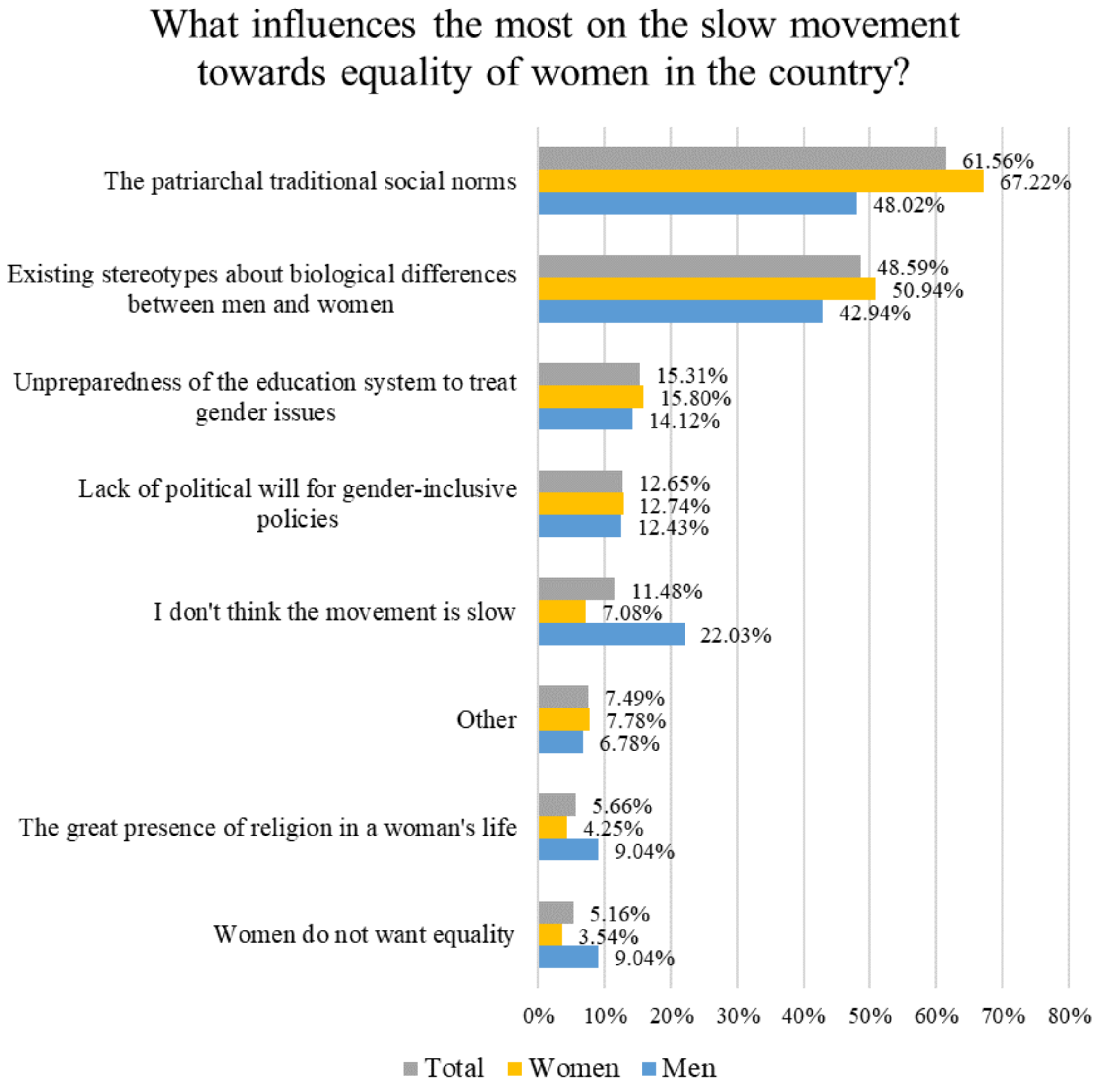

As many as 75% of respondents believe that violence by men against women is more common. However, men differ from women in terms of percentages in the answer there is no difference (27% of men think so versus 11% of women) and the answers regarding violence by women against men (10% of men versus 5% of women). (Chart 25)

Chart 25. In your opinion, there are more cases of violence

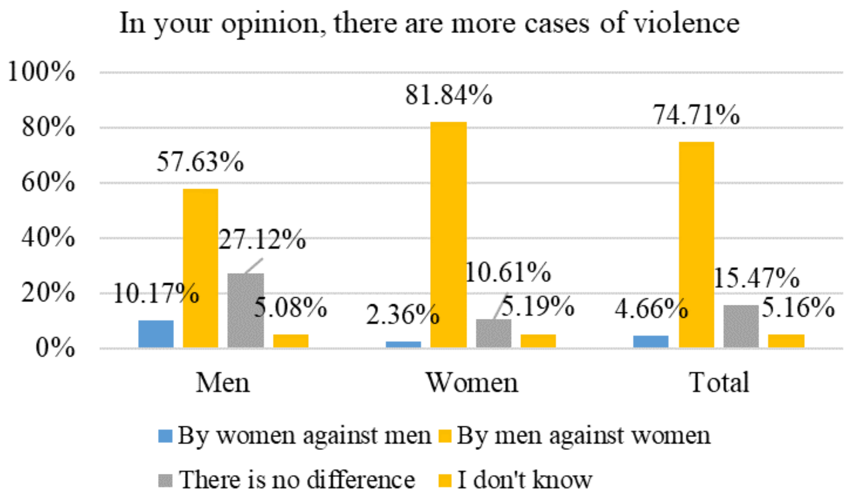

67% of respondents believe that movements are needed to raise awareness in society about sexual harassment (and abuse). While 75% of women think that such movements are needed, 54% of men opted for this answer. On the other hand, 23% of men and 4,3% of women answered that they are not needed. Both men and women have a high rate of respondents who do not know whether such movements are needed (21,5% together). (Chart 26)

Chart 26. In your opinion, movements are needed to raise awareness in society about sexual harassment (and abuse) such as "Me Too", "I am with her", “#СегаКажувам” (I Speak Up Now), "Un dia sin mujeres" and others.

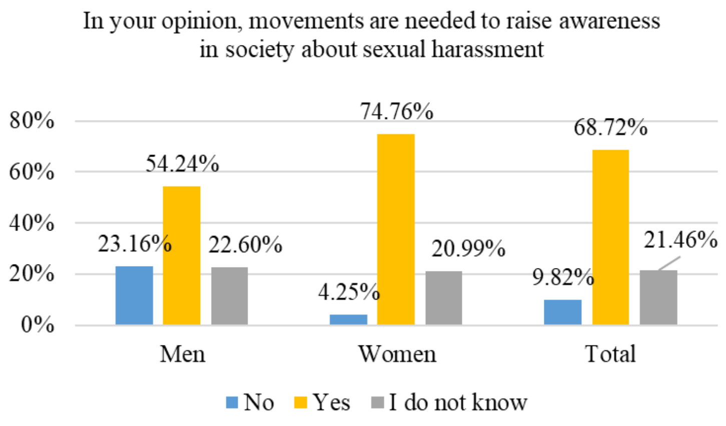

Over 38% of the respondents think that Macedonia needs feminism - 38% of them are women and 40% are men. The percentage of women who believe that Macedonia needs feminism is lower than the percentage of men respondents who believe the country needs feminism. Here, too, a significant 33% of respondents (regardless of gender) do not know if feminism is needed. (Chart 27)

Chart 27. In your opinion, does Macedonia need feminism?

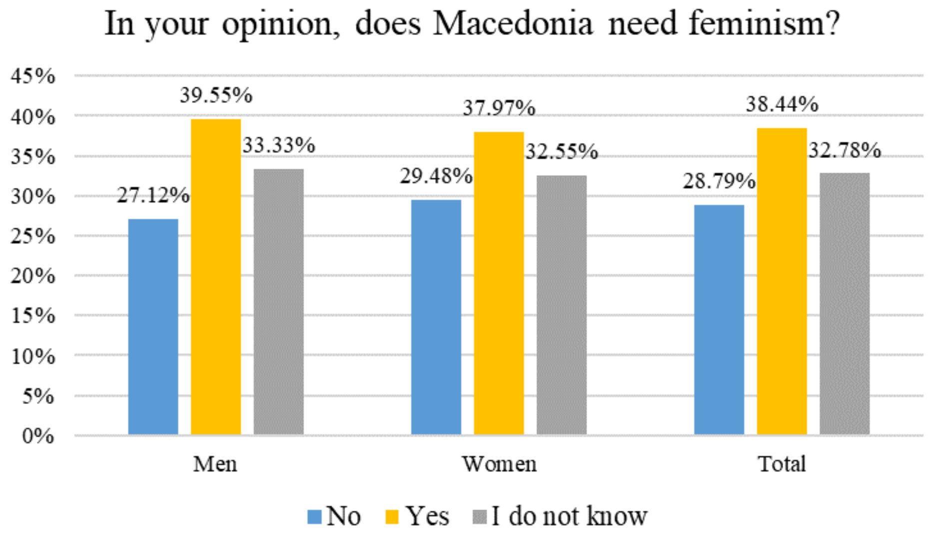

C) Family and gender equality.

Both men and women agree that in the event of a divorce (when both parents are eligible), custody should be granted to both (joint custody). This percentage is about 12 higher in men than in women respondents (87% vs. 75%), and for women there is a 15% higher degree of belief that the child should belong to the mother. (Chart 28)

The majority of respondents (44,43%) believe that the parental leave should be granted equally to both parents, while 42% believe that it should be granted mostly to the mother, less to the father. Yet, speaking from a gender perspective, the higher percentage of men respondents believe that parental leave should be granted mostly to the mother, less to the father (46% compared to 40% among women respondents for the same answer option). (Chart 29)

Chart 28. In the case of divorce, when both parents are eligible, custody of the children should be granted

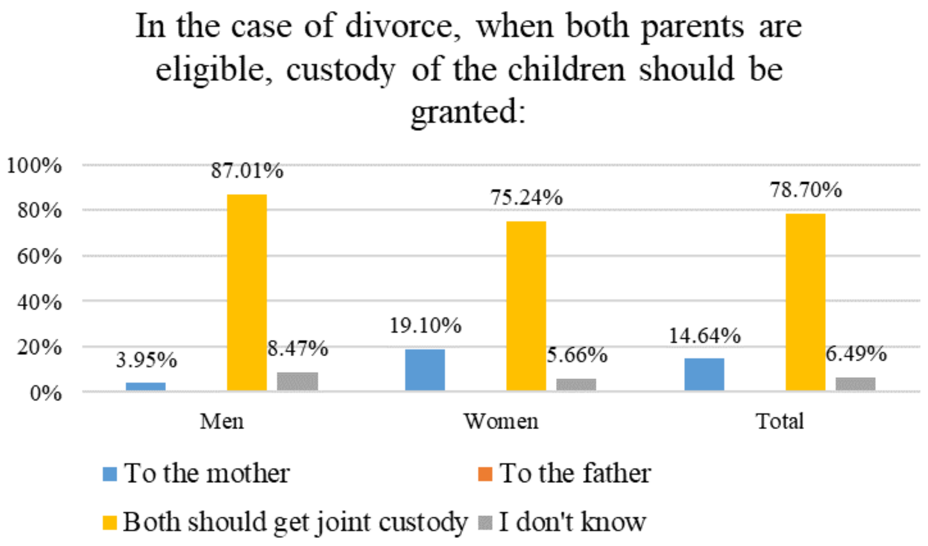

Chart 29. Maternity leave should be granted to the mother alone; mostly to the mother, less to the father; to both parents equally; mostly to the father, less to the mother; or to the father alone?

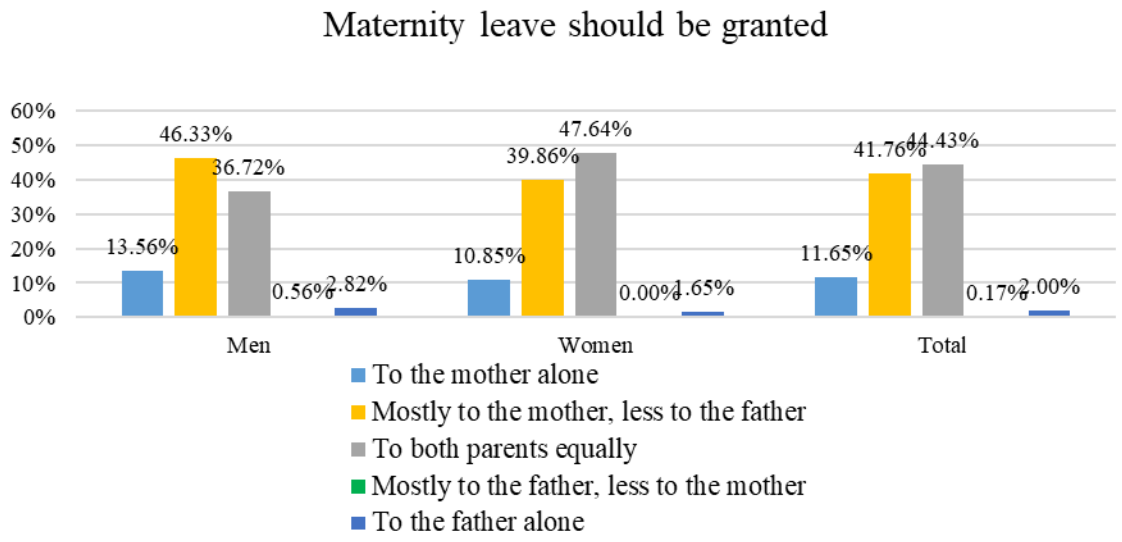

As many as 91% of women would work to maintain their financial independence even if their partner could comfortably support them (and their children) financially (Chart 30 A). The picture in men is not so clear. If the partner could comfortably support him (and the children) 48% would not work and would take care of the home and children (or would dedicate themselves to some socially useful work or hobby), and 44% would still work. (Chart 30 B)

Chart 30. A and B

A. If your partner could comfortably support you (and your children) financially, would you still work to maintain your financial independence?

B. If your partner could comfortably support you (and the children) financially, would you choose not to work and instead take care of the home and the children, or dedicate yourself to some socially useful work or hobby?

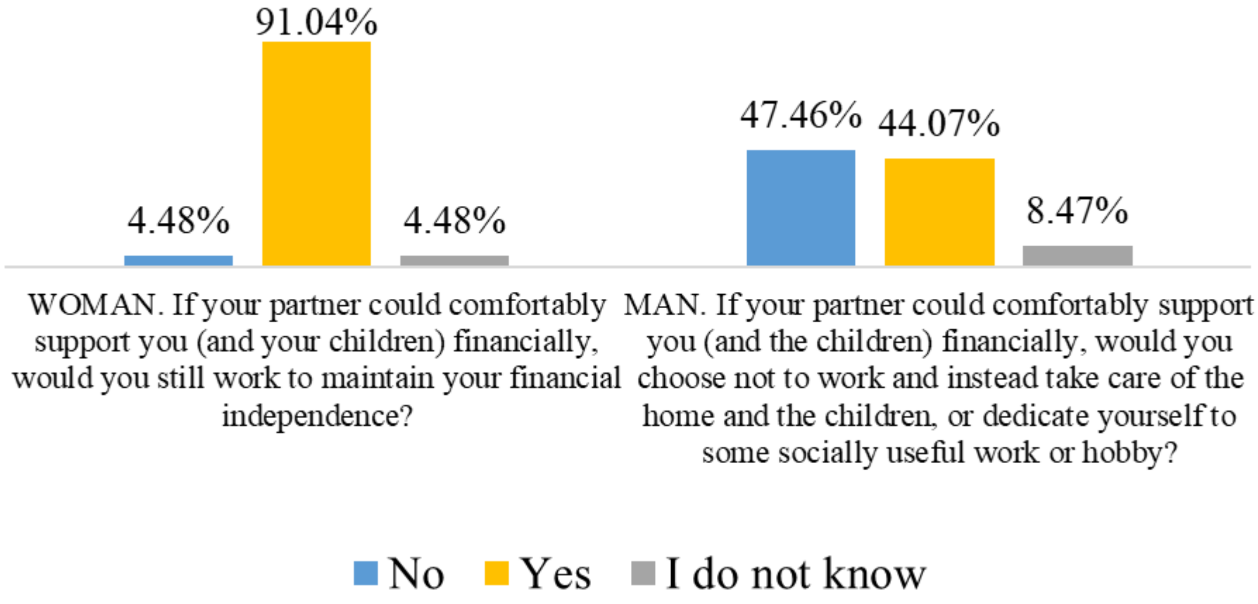

Regarding the change in self-confidence in case the woman earns more than the man, as many as 89% of the male respondents answered that it will not reduce their self-confidence, 4,5% said that it would, and almost 7% do not know. (Chart 31)

63% of women are willing to work in professions that are predominantly done by men in order to maintain their economic independence, 20% would not, and 27% do not know. (Chart 32)

Chart 31. If your partner earns more than you, would that lower your self-esteem?

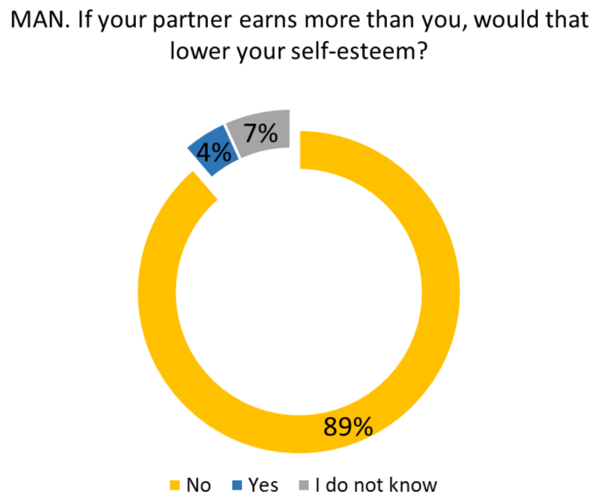

Chart 32. Would you work in a profession that is predominantly done by men (such as a mechanic, truck/tram/taxi driver, construction worker, electrician, plumber, etc.), in order to maintain your economic independence?

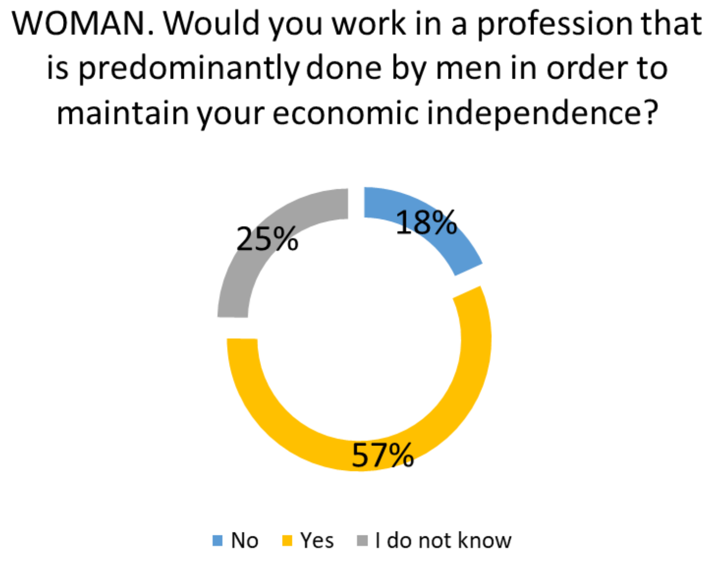

CONCLUSIONS

The general conclusion from this survey is that in Macedonia there is no unified way of celebrating 8th of March - International Women's Day. Despite the debate on social media about whether the holiday should be celebrated at a tea party or by going on a march, the general conclusion is that very few women (and even fewer men) celebrate the holiday in one of two ways. Instead, flowers are usually given as gifts (especially by men), and most of the women said that they do not celebrate/mark this day. The answer that flowers are the most common gift of choice is followed by the answer "I contribute to women's equality every day", which leads us to the general conclusion that although the highest percentage of respondents (more than 40%) experience 8th of March as a day to mark the historic struggle of women for equality, next most common answer (18%, with a higher percentage of women than men) is that they experience the holiday as an ordinary day of the year, and men still experience the holiday as Mother's Day and "day of the fairer sex".

The second general conclusion from this survey is that there is a significant difference in perceptions between men and women regarding the existing equality in legislation, practice, economy, household, and religion. The most significant difference (where men think that there is equality and women do not) appears in the perceptions of equality in household chores and then the upbringing of children, which hints the dilemma regarding the reasons for the slow progress in achieving gender equality in the country. Hence, the largest percentage of respondents think that patriarchal/traditional social norms are the cause, followed by the existing stereotypes about the biological differences between men and women.

What men and women generally have unified views on is that women from ethnic minorities are less integrated into Macedonian society; that violence is more frequent in the direction of man against woman; and that children in the event of divorce should be given to both parents, equally.

Most women would work in the so-called "male professions" in order to secure their economic independence, while most men would not want to give up work and dedicate themselves to taking care of the home (and children) if their partner can comfortably support the family.

Finally, the percentage of men who believe that Macedonia needs feminism is somewhat higher than the percentage of women respondents who believe the country needs feminism.

ДИЈАЛОГ – ЦЕНТАР ЗА ДЕЛИБЕРАТИВНА ДЕМОКРАТИЈА - ПРИЛЕП

DIALOGUE – CENTER FOR DELIBERATIVE DEMOCRACY – PRILEP

Август 2020 - August 2020